Ara (Bukarestben is) 5 lej.

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64—66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1—77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6—77 SZAM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:
Egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesitési dij.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE.
Egy hóra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII évf. 269. szám

Szombat, 1926. november 27.

Üzleti könyveket

olcsón és izlésesen készit a

Grünfeld-nyomda
üzleti könyvgyára

Brassó, Kapu-utca 64—66. Telefon 6—77

Postai rendelések gyorsan és pontosan elkészülnek.
9710

Fixterminusok

nincsenek a politikai életben, csak lehetőségek, melyeket ki kell várni, mondta Goga Oktávián belügyminiszter egy magyar képviselőnek. És mondta ezt ama kényes kérdés ellensulyozásául, hogy mi van a paktummal, ama kijelentés igazolására, hogy a kormány állja a paktumot.

A belügyminiszter ur ne vegye rossz néven, de ez a nyilatkozat tulságosan költői, elvont és légies. Mondás, aminek semmi reális tartalma, hacsak az az egy nem, hogy a kormány még nem teljesitette a választási egységben vállalt kötelezettségeket és egyelőre nincs is szándékában teljesiteni.

Tiszta sor ugyanis, amit a miniszter ur maga is elismer, hogy van paktum, de nem tiszta sor, hogy a kormány állja a paktumot. Milyen lábon állja? Hadilábon a kisebbségek jogaival és jogos kivánságaival. Miben nyilatkozik ez az állás? Egy előre a kormány és a többség állásában, melyet jórészt a kisebbségi szavazatok szereztek meg számukra. Aki állja a paktumot, az nem kerüli, de az alkalmat megragadni iparkodik, hogy azt teljesitse, kivált, ha a feltételek pontról-pontra fel vannak sorolva, ha ezeknek a kikötéseknek meghatározott határidejük is van, s ha a kormánytól vállalt kötelezettségek egybevágnak azzal a programmal is, melyet a kormány a hatalom átvétele alkalmával az egész nemzetnek tett.

Nincsenek fix terminusok a politikában, mondja a belügyminiszter ur. Hát akkor mi egy politikus adott szava? Mi egy kormánynak határidőre szóló irásos obligója? Mi az élet ezernyi aktuális adottságának parancsa, mely nem tür semmi halasztást, semmi kijátszást?

De nekünk hiába is mondja a miniszter ur, hogy a politikában nincsenek fixterminusok, mikor látjuk, érezzük és szenvedjük, hogy csak a mi számunkra, a választási paktumra, a kisebbségi kérdésre nézve nincsenek kötött határidők, de annál inkább vannak sok más egyébre, amiben nekünk nem telhetik örömünk.

Csak lehetőségek vannak a politikában, melyeket ki kell várni. Gyönyörü lehetőségeket várt ki idáig a magyarság, s ha még tovább is ilyenekhez lesz szerencséje, akkor boldog lehet a belügyminiszter ur legujabb axiomá ával. Mi akadályozza vajjon, hogy ezek a lehetőségek már mára megszünjenek lehetőségek lenni és tényekké váljanak? Mi akadályozza azoknak a kötelezettségeknek pontos, becsületes beváltását, melyeket a kormány a választási paktumban vállalt?? Nincs többé kormányon? Nincs többsége? Nincs memoriája? Nincs felelősségérzete? Nincs lelkiismerete?

Goga miniszterről ugy tudjuk, hogy még leginkább átérzi a kisebbségi probléma fontosságát, s ime még ő is csak lehetőségekről, távoli lehetőségekről beszél, miatt állásukból kitaszitott hivatalnokaink, éhbérrel dolgozó tanitóink nyomoroghatnak, intézményeink sorvadhatnak, kulturánk a pusztulás sárkányával viaskodhatik.

Nem, a politikának is van, fix terminusa s nemcsak lehetősége. Az, melyet az adott szó, a közérdek, a kormányprogram, az előrelátás, a népek lelkiismerete megszab: mindent idejében s mindent bölcsességgel, becsülettel és bátorsággal.

Mára várjuk jogaink méltánylását, sérelmeink orvoslását, igazságaink győzelmét. Mára, mert annak nemcsak meg lehet, de meg is kell ma történnie.

A nagyhatalmak uj háborura készülnek

Mussolininak okvetlenül találkoznia kell Brianddal Franciaország biztositani fogja segitségét az olasz-török háboru esetére

LONDON. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Az angol sajtó behatóan foglalkozik az olasz-francia ellentétekkel, s egyöntetüen állapitja meg, hogy tárgyalások folynak Chamberlain és Briand között, amelyen megvitatják a francia-olasz viszony kérdését. A Daily Telegraph szerint Chamberlain ismét megkisérli, hogy összehozza Mussolinit Brianddal, minthogy az olasz-francia konfliktus végleges elintézése csupán e két miniszter személyes találkozásától remélhető. A Westminster Gazette jól értesült informátora azt irja, hogy

a francia-olasz határon tényleg nagyarányu csapatösszevonások folynak,

annak ellenére, hogy ugy a francia, mint az olasz kormány erélyesen cáfolja a mozgósitás hirét. A Daily Herald véleménye szerint a megegyezés a két ország között csak ugy képzelhető el, hogy Franciaország biztositja támogatását az esetleges olasz-török háboru esetére, a mi természetesen csak akkor volna lehetséges, ha Anglia viszont garantálja, hogy az olasz-török háboruban a legszigorubb semlegesség álláspontjára helyezkedik.

Goldis kudarcai ellenére kétségbeesetten ragaszkodik a miniszteri tárcához

Averescu is elejtette Goldist — A kultuszminiszter minden támasz nélkül áll

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A legutóbbi napok eseményei körülbelül tisztázták a kormány és a magyarság viszonylatait. E pillanatban ugy látszik, hogy a kormány egyes tagjaiban meg van a jóakarat arra, hogy a kisebbségek problémáit tisztázzák. Azok a magyar képviselők, akik az utóbbi napok folyamán tárgyalásokat folytattak a kormányférfiakkal, egyhanguan leszögezik azt a véleményüket, hogy kedvező atmoszféra alakult ki. Természetesen ezek a kijelentések minden kötelezettség nélkül hangzanak el, hiszen már gyakorta volt alkalmunk kedvező atmoszférában egészen kedvezőtlen tapasztalatokat szerezni. Mégis megállapithatjuk azt, hogy ugy a magyar, mint a szász és a sváb kisebbségek bizonyos optimizmussal néznek a közeljövő fejleményei elé s meg vannak arról győződve, hogy türelemmel és ésszerü politikával sokat elérhetnek majd a jelenlegi kormánnyal szemben.

Goldis szerepe

Ilyen körülmények között annál csudálatosabb, hogy az összes kisebbségi vezérférfiak egyhangu felháborodással és elkeseredéssel nyilatkoznak Goldis László kultuszminiszter politikájáról, akinek tevékenysége véleményük szerint csirájában fojtja meg a kormány minden jószándékát és akinek tendenciózusan rosszakaratu, reakciós rendelkezései elhomályositják még a legsötétebb liberális uralom emlékeit is.

Miért ez az általános felháborodás Goldis ellen?

A kultuszminiszter és a kisebbségek közötti ellentétek még a választások idejéről kelteződnek. Ismeretes, hogy Goldis, aki azon a cimen jutott be a kormányba, hogy Erdélyben a nemzeti párt egységét meg fogja bontani, meg a legfáradhatatlanabb és az állami apparátustól támogatott agitáció ellenére sem tudott 1000—1500 szavazatnál többet összehozni. Ez a sikertelenség, amint utólag kiderült, annak tudható be, hogy Goldisnak egyáltalában nincsenek hivei Erdélyben és a román néptömegek előtt azóta, mióta a görög katholikusok és az orthodoxia között ékét bontott, teljesen népszerütlen.

Emlékezetesen a választások után a frissensült kultuszminiszter a magyarokra akarta háritani a voksok hiányának az ódiumát és azzal a nyilvánvaló valótlansággal érvelt, hogy az erdélyi románság reá szavazott, ellenben a magyarság a végső pillanatban cserbenhagyta a kormányt és a Nemzeti Pártot támogatta.

Goldis érvelését nem fogadta el a kor-

100 lej Zürichben nyitáskor
2.85 és fél svájci frank

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

mány, de nem hagyta szó nélkül a magyarság sem, mely élesen tiltakozott a gyulafehérvári pontok megtévedt szövegezőjének inszinuációja ellen. Válaszok és viszonválaszok születtek s végül Goldis, aki tudvalevőleg az át nem gondolt szenvedélyek embere, a viták hevében teleszáju kisebbségbarátból elvakult nacionalistává változott.

Ez a metamorfozis nem volt meglepetés azok számára, akik eddig is figyelemmel kisérték Goldis pályafutását. Ugyanis ezek tisztában voltak azzal, hogy Goldis elvei és érzelmei mindig csak tiszavirág-életüek voltak s elegendő volt a leggyöngébb áramlat ahoz, hogy ez a nagystilü demagóg hirdetett és vallott meggyőződéseinek antipolusán keresse az egyéni érvényesülést.

Goldis a miniszteri székben érzelmi politikát folytatott

Miután pedig érzelmeit az szabja meg, hogy ugy a kormány felé, mint minden ellenzéki párt felé elvesztette relacióit, ez a politikai elkeseredetten gyülölködő elvesztette a józanság irányitó szempontjait.

Goldis alkotásai

Nem érdektelen, hogy a kultuszminiszter, aki számára pedig az a tény, hogy ő szövegezte meg a gyulafehérvári pontokat, kötelezettséget ró, miféle rendeletekkel irta be nevét az impériumváltozás utáni Románia annaleseibe.

Goldis első figyelemreméltó müve az a titkos levél volt, melyet Cisar bukaresti érsekhez intézett, felszólitván az érseket arra, hogy jelentse be igényét a katholikus szenátori tisztre. Tehát az uj kulturszéra azzal kezdődött, hogy Goldis visszavonást támasztott a katholikusság soraiban s teljes titokban egy olyan kormányzati tényt produkált, amely enyhe kritikával is immorálisnak bélyegezhető.

A gyulafehérvári kultuszminiszter második alkotása a jövő évre szóló büdzsétervezet volt, melynek részleteit már több izben is hosszasan ismertettük. Ennek a büdzsének legfigyelemreméltóbb tendenciája az, hogy mig egyrészt valóban kiheverhetetlen csapást szándékszik mérni a kisebbségi egyházakra, másrészt nem feledkezik meg a görög katholikus egyházról sem, mely iránt köztudomásszerü ellenszenvvel viseltetik és ezt az egyházat ott akarja agyonölelni, ahol éppen legérzékenyebben támadható: a parokiáinál.

A kitünő politikus harmadik manövere a kolozsvári piarista templom ellen irányul. Eltekintve attól, hogy a templom, mint reális érték is, sokat jelent a katholikus magyarság szempontjából, az egész támadás rendkivül kiméletlen és durva azért is, mert a templom történelmi értékü, melynek a magyarsággal rendkivül sok olyan vonatkozása van, melyet csak erkölcseikben lehet felmérni. Erre pedig Goldis ur képtelen.

Az elejtett Goldis

Természetes az, hogy egy ilyen észszerütlenül vagdalkozó és csupán rokonszenvi, valamint ellenszenvi érzésekre épitő politikának nem lehet tartóssága. E pillanatban ugyan még Goldis bent ül a karosszékben, de a tényleges helyzet az, hogy a

kultuszminiszter alapjában már megbukott.

A bukás, ez reálpolitikusok előtt nyilvánvaló volt, már a választások idejétől kezdődött. Goldis ennek ellenére nem ment. Nem ment pedig azért, mert a liberális érdekszövetségben hatalmas támasza volt. A kultuszminiszter fő mentora Alecu Constantinescu volt, akinek váratlan halálával Goldis sorsa megpecsételődött.

De ezenkivül elejtődött Goldis azért is, mert Goga és csoportja már régen leszámolt bukásával. Goldis, éppen a kisebbségi politika szempontjából, csak megtürt fiu volt a kormányban, akinek népszerütlensége utóbb már annyira krónikussá fajult, hogy a néppárt egyenesen tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy a kultuszminiszter csoportjával egyetemben belépjen a pártba.

Az egyházakra vonatkozó legutóbbi rendelete pedig végleg megpecsételte a sorsát. Goldis hirhedt rendeletét nem tudta megjelentetni a hivatalos lapban, mert Averescu tábornok tiltakozott. Nyugatibb országban nyugati körülmények között egy hasonló helyzetben levő politikus már régen levonta volna a konzekvenciákat. Goldis azonban mereven ragaszkodik a miniszterségéhez, mert tudja, hogy a lemondás egyuttal elmulását is jelenti. A vizbefuló kapaszkodik a szalmaszálhoz, azonban tulgyenge ahoz, hogy megtartsa az árnyhatalom tegerén.

ZONGORÁZIK?

Rendelje meg azonnal az uj

Moravetz karácsonyi albumot

zongorára.

115 oldal. **55** elsőrangu zenedarab a legnagyszerübben összeválogatva. 240.— lej.

HEGEDÜL?

Rendelje meg azonnal az

Uj Hegedü Albumot Ara 120 lej!

amely most jelent meg 1927. évre.

Postai megrendeléseket azonnal elintéz portómentesen ajánlva a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Averescu és Bratianu az országot fenyegető veszedelemről

Valamennyi pártnak össze kell fognia a kalandok elhárítására, a rend és nyugalom biztosítására

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Azokkal a nyilatkozatokkal kapcsolatban, melyeket Bratianu volt miniszterelnök fontos államjogi kérdésekről tett a szabadelvü párt tagjai előtt, a párt hivatalos lapja, az Indépendance Roumaine a következőket irja:

Bratianu fontos nyilatkozatot tett a nemzeti szabadelvü párt gyülésén. A volt miniszterelnök különösen ama kötelességet hangsulyozta, mely minden polgárra és főkép minden pártszervezetre hárul, midőn bizonyos váratlan eshetőségekkel szemben a rend fenntartásáról lesz szó.

Bratianu az ország felemelkedésére és konszolidációjára, valamint a rend és nyugalom szükségességére hivatkozva, határozottan amaz elhatározások fenntartása mellett nyilatkozott, melyeket az alkotmányos tényezők az év elején hoztak. Minden más határozás a nemzetet a kalandok utjára vinné és szabad utat engedne a cselszövényeknek és a személyes érdekeknek. Azok az elvek, melyek a dinasztikus kérdések szabályozásában az 1860-iki generációt vezették, a mostani nemzedék számára is szabályt képeznek.

Mindenekelőtt biztositani kell a törvényességet, a monarchikus rendszer tökösségában, hogy a szociális rázkódtatások belső zavarok kikerültessenek.

I. Károly, Románia királya 48 éves kiváló uralkodása I. Ferdinánd alatt megvalósitotta az évszázados egyesülés álmát és a román nép határtalan szeretetét és hálaját váltotta ki az uralkodó iránt. De ép most Románia e két uralkodó alatt a virágzás és nagyság korszakát élte át a felvilágosodott hazafiságnak fenn kell tartania a szerzett eredményeket.

Minden politikai pártnak, árnyalati különbség nélkül parancsoló kötelessége tehát, hogy az ország védelmére a veszedelmes zavarok ellen közreműködjék, hogy a dinasztia tekintélyét a jogfolytonosságban biztositsa és érintetlenül őrizze meg a nemzeti örökséget, melyet a belső harcok kockára tehetnek.

Nem sajátitják ki az Erdélyi Muzeumegylet gyüjteményeit

Pacliseanu vezérigazgatót az egylet vezetősége hivta Kolozsvárra

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A ma reggeli lapok hosszasan beszámoltak arról, hogy Pacliseanu vezérigazgató Bukarestből ma Kolozsvárra érkezik abból a célból, hogy az Erdélyi Muzeum Egyesületet az állam részére átvegye.

Ez a hir magyar körökben rendkivüli megdöbbenést váltott ki, mert hisz a muzeum egyesület anyaga legalább 90 százalékban magyar jellegü. Az egylet gyüjteményei két részből állanak.

Az egyik magyar néprajzi gyüjtemény, mely külön épületben van elhelyezve, a másik rész a levéltár, mely az egyetemi könyvtár épületében van. Ez a levéltár erdélyi magánosok családi okiratait és levelezését tartalmazza, az iratok különben is az ő tulajdonukat képezik és csak letétben vannak ott elhelyezve. Az erdélyi mágnások közül még ma is sokan keresik fel a muzeum levéltárát.

Ezt a kutatást azonban az állami hatóságok rossz néven veszik s azt hozzák fel az ott szorgalmaskodó magánosok ellen, hogy az Erdélyi Muzeum Egylet levéltára csak arra szolgál, hogy a mágnások titokban találkozhassanak. Ez a vád természetesen teljesen rosszindulatu és naiv. A levéltárban első sorban román diákok, akik az egyetemi könyvtár rendes látogatói, végeznek kutatásokat és ott soha semmiféle megbeszélés nem volt.

Az Erdélyi Muzeum Egylet alapitásáról is tudott dolog, hogy az teljesen magyar célokra létesült és az alapitólevélben ki is van mondva, hogy amennyiben a Ferencz József tudományegyetem megszünnék, a muzeumegylet anyaga visszaszáll az egyesületre.

A muzeumegylet vezetősége csak szivességből engedte meg, hogy a román diákok és tudósok az egyesület anyagában és irataiban kutassanak. Semmiféle jogi megállapodás a muzeumegyesület és a kormány között nincs. A muzeumegyesület vezetősége számtalanszor sürgette ilyen megállapodás létesitését, minthogy a helyzetet nem akarta kiélezni és minthogy a muzeumegyesület anyagát továbbra is a tudományos kutatás szolgálatában akarta meghagyni.

Ma érdeklődtünk hivatalos helyen és a magyar pártnál is és egyhangulag kijelentették, hogy a ma reggeli lapok hirei, amelyek félreverték a harangot, nem felelnek meg a valóságnak és csak a közönség félrevezetésére szolgálnak.

Az Erdélyi Muzeum Egyesület vezetősége le kivánja szegezni azt a tényt, hogy maga az egyesület vezetősége hivta ide a vezérfelügyelőt abból a célból, hogy a régóta huzódó megállapodást végre megkössék s hogy annak a jogbizonytalanságnak, melyben az egyesület van, véget vessenek.

Arról egyáltalán nincs szó, hogy az állam ki akarná sajátitani, vagy be akarná kebelezni a Muzeum Egyesület anyagát és irattárát.

Pacliseanu vezérigazgató ma délben valóban Kolozsvárra érkezett és a megállapodás megkötésére vonatkozó békés tárgyalások ma délután négy órakor megkezdődnek a vezérigazgató és az erdélyi muzeumegylet képviselői, Ugron István és dr. Roth Hugó között.

Itt emlitjük meg, hogy gróf Majláth Gusztáv Károly püspök, aki a státus gyülés alkalmából Kolozsváron tartózkodik, ma kategórikusan megcáfolta azokat a híreket, mintha az állam ki akarná sajátitani a státus tulajdonát képező kolozsvári piarista-templomot.

A cseh szenátus elfogadta a magyar-cseh ideiglenes kereskedelmi szerződést

PRÁGA. A prágai szenátus tegnap elfogadta a Csehország és Magyarország között a kereskedelmi kapcsolatok ideiglenes rendezéséről szóló 1926. augusztus 26-án kelt ratifikációs határozatot első olvasásban. Müller, a gazdasági bizottság előadója kijelentette, hogy ez a megegyezés kezdete és előkészitője a megkötendő kereskedelmi szerződésnek. A megegyezés a legtöbb kedvezmény alapelvén épült fel, s a szerződésbe felveszik a kölcsönös forgalom főkiviteli cikkeire a tarifális kedvezményeket is.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Școală - BCU Cluj

Krasszin meghalt

LONDON. (A Brassói Lapok tudósi-ól.) Krasszin, az orosz szovjet lon-nagykövete tegnap meghalt. A nagy-t halála nem jött váratlanul, mert hosszabb idő óta sulyos beteg volt: vérüségben szenvedett. A leghire-orvosok kezelték, többször próbál-k vérátömlesztéssel, de a műtétek rövid időre hoztak megkönnyebbü-Holttestét Moszkvába szállitják s ott tik el.

Krasszin Leonid Borisszovics 1870-született, s miután a cári uralom több izben ült börtönben és szám-sben, 1908-ban külföldre ment, ahol seviki szervezkedésben vett részt. A etforradalom győzelme után visz-rt Oroszországba, ahol főként gaz-gi téren vezető pozicióra tett szert. ovjet ezután Londonba küldte, ahol etben mint Oroszország kereskedelmi átusa, majd pedig nagykövetként ődött. Ebben a minőségében legutóbb lonban a szénsztrájk támogatásának szüntetése árán kicsikarta Baldwintól zdasági tárgyalások megindítását. los betegen vezette Angliával a tár-sokat. Nem volt vérbeli forradal-nem indult jelszavak után, meggyő-se a józan, rideg gazdasági megisme-volt. Céljául tűzte ki Oroszország pcsolódását Európa gazdasági éle-és Európa bekapcsolódását az orosz ásági életbe. A halál abban a pillanat-ragadta el, amikor feltehette volna a nát élete főművére: az Angliával teljes gazdasági megegyezésre.

—

A kisebbségek felszólalnak a felirati vita során

rlamenti magyar és német csoportok értekezlete

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósi-ól.) A német parlamenti csoport most ött abban a kérdésben, hogy a német bségi képviselők felszólaljanak-e a fel-parlamenti vitája során. Az értekezlet döntött, hogy felszólalnak s a német bség hivatalos szónoka a kamarában Otto Roth, a szenátusban pedig Blasko-nagyprépost-kanonok lesz.

A parlamenti magyar csoport tagjai szin-a felszólalás mellett döntöttek, s érte-seink szerint a szenátusban Sándor Jó-fog a Magyar Párt nevében deklarációt vasni, mig a parlamentben Bethlen gy grőf szólal fel. Ez a döntés azonban nem végleges.

izgalmas ülés lesz a kamarában

A kamara ma délután megtartandó ülé-neves viharokat és kitöréseket várnak. ngulat éppen olyan, mint az elmult hé-amikor ki volt már tüzve Mayer Ebner-és Cuzának az interpellációja. Az in-lációk akkor Constantinescu Alecu ha-miatt elmaradtak, s azoknak elmondásá-n kerül a sor.

önyvujdonság!

PANAIT ISTRATI

KYRA KYRALINA

FRANCIA EREDETIBŐL FORDITOTTA

HORVÁT HENRIK

„Istrati irásai az érzés lángoló heve meg fogják hóditani Európát."

Romain Rolland.

Izléses kiállitás. Ára 130 lej.
Kapható minden könyvkereskedésben.

Az albániai felkelők nem a kormány ellen harcolnak

Jugoszlávia teljes semlegességet tanusit

BELGRÁD. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Az albániai felkelés miatt a helyzet Szkutari körül ismét kritikussá vált. A felkelők nagy erősitéseket küldtek a város alá, s ezek a csapatok már oda is érkeztek.

Szkutari elestével okvetlenül számolni kell,

mert a tiranai kormány által utnak indi-tott csapatok igen gyengék és kevés számuak.

A felkelők üzenetet küldtek Szkutari prefektusának, amelyben közlik vele, hogy nem a kormány ellen, csupán Szkutari szabadságáért küzdenek.

A jugoszláv kormány az albániai eseményekkel szemben a legszigorubb semlegesség álláspontját foglalja el.

A német birodalmi gyülés három nagyjelentőségü javaslatot fogadott el

Folytatják a külpolitikai vitát

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A német birodalmi gyülés tegnapi ülésén három nagy jelentőségü szerződést ratifikált. Mindenekelőtt elfogadták a Németország és Franciaország között 1926. november hatodikán létrejött megállapodásról szóló törvényjavaslatot a német és a Saarvidéki iparágak termékeinek kicseréléséről. Elfogadta továbbá a német-lengyel szerződésről szóló törvényjavaslatot, amely a határviszonyokat szabályozza, végül elfogadta Németország, Lengyelország és Danzig között a kölcsönös vasuti forgalom lebonyolitásáról szóló megállapodást.

A külpolitikai vitában a szociáldemokrata Müller-Franken tartott nagy beszédet, amelyben követelte a Rajnavidék teljes felszabaditását és a német szuverénitásnak azon a területen való visszaállitását. Követelte továbbá, hogy a Saarvidéket minél sürgősebben adják vissza Németországnak, s ejtsék el az ottani népszavazást. A katonai ellenőrzést, még ha módositják is, folytatni nem szabad. Ha az általános leszerelést nem viszik keresztül, — mondotta — ez feltétlenül a Népszövetség válságára fog vezetni. A kormánynak pedig feltétlen kötelessége, hogy a háóbrus bünösség kérdésének napirendre tüzését elháritsa.

—

Magyarország teljes egyenranguságot követel a hatalmak sorában

Jugoszláviával kedvezően folynak a tárgyalások

Bethlen beszéde Szécsényben és Salgótarjánon

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Bethlen István miniszterelnök Szécsényben, ahová Szcitovszky belügyminiszter jelöltségének támogatására utazott, nagy ebszédet mondott. A magyar politika fordulópont előtt áll, mondta, uj fejlődés lehetőségeit kell keresni. Nagy feladatok várnak a kormányra a belpolitikában. Európa külpolitikai helyzete nem alakult ki még olyan mértékben, hogy tudnánk, milyen lesz a jövő Európa képe. A hatalmak három csoportja létezik.: az egyik a nyugati győzőké, akik arra törekszenek, hogy Középeurópában a valódi béke foglalja el helyét az álbéke helyett; a második a legyőzöttek csoportja, akik belső meghasonlás következtében fegyverletételre kényszerültek; a harmadik csoport a Kelet és e csoportban müködik Szovjetország, melynek jövő alakulása még rejtély. E három csoportosulás keretében akar Magyarország a nemzetközi élet komoly tényezője lenni.

A másik feladat, mondta a miniszterelnök, hogy azokkal a szomszédokkal, akik őszinte közeledésre hajlandók, akik lemondtak a Magyarország belső ügyeibe való beavatkozásról, akik kézzel a Trianont talán itt-ott hagyott függőkéréseket elintézni és Magyarországgal ujból kereskedelmi és gazdasági szerződéseket kötni,

akik tiszteletben tartják nemzeti érzéseinket,

azokkal jobb és megértőbb viszony létesitéséről tárgyaljanak.

Elsősorban a jugoszláv szomszédra gondolnak, akivel ez irányban tárgyalások vannak folyamatban. Magyarország is a béke pillére akar lenni és békében akar élni a hasonló szellemüekkel.

A harmadik feladat

visszaszerezni az egyenjoguságot, megszabadulni mindenféle lealázó ellenőrzésektől.

Ezután ujra a belső politikáról szólt Bethlen és védelmébe vette a saját liberalizmusát és hivatkozott eddigi cselekedeteire. A szabadságjogok helyreállitásában tovább akar menni. A magyar valuta nemcsak az országban állandó, hanem a külföldön is és sok győző államénál erősebb. Az államháztartás egyensulyban.

Salgótarjánban a miniszterelnök, Sztranyovszky belügyi államtitkár programbeszéde után szintén beszélt. Kifejtette, hogy a munkás és a nemzet közt nincs ellentét; szükséges, hogy a munkásság minden pártpolitikai terror alól felszabaduljon. Hangsulyozta a felekezeti béke fontosságát is. A numerus clausus ügyet nem az országgyülésen kivülálló tényezők hivatottak elintézni, hanem egyedül a kormány és a nemzetgyülés.

Ezután Szcitovszky belügyminiszter beszélt.

Kis Menyhértet Makón megverték

Makóról táviratozzák, hogy Kis Menyhértet, amint két hivével este az egyik sötét uccán ment, két fiatalember megtámadta, az egyik vörös festékbe itatott rongycsomóval az arcába vágott, ugy, hogy Kiss egyik kisérője karjába szédült. Az egyik támadót elfogták, de kilétét titokban tartják.

Megállapitották a választási biztosok névsorát

A budapesti itélőtábla Degré elnök elnöklete alatt teljes ülésben megállapitotta a választói biztosok névsorát.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Zanardi-Landi grófnő naplója

Erzsébet császárné férjhezmenetele, s a házasélet első évei — Zsófia főhercegnő elidegenedése a császárnétól — Christomanos doktor és a császárnő — Erzsébet, a forradalmár — A császárnő és a férfiak

(Hetedik közlemény.)

Édesanyám igen sokat beszélt nekem esküvőjéről, s annak ellenére, hogy az ünnepeltetés középpontjában ő állott, mégis rettenetesen félt attól a nagyságtól, amelyet uj helyzete kölcsönzött neki. Mind e pillanatig odatartozott az utolsók, a fiatalok között töltötte életét, s egészen váratlanul, alig tizenöt éves korában már az uralkodói fény teljes ragyogásában tündöklött. Eljegyzése előtt alig nehányszor találkozott a császárral, s szenvedélye magával ragadta. S mennyire büszkének érezte magát, ha vőlegényével a templomba mehetett, sőt maga Zsófia főhercegnő, aki eddig az ország első asszonya volt, kénytelen volt neki átadni az elsőséget.

Ez a nagyság azonban sok megpróbáltatással is járt. Alig nyolc hónapnyi időköz volt, augusztusban történt eljegyzése és 1851 áprilisában megtartott esküvője között. Ebben a rövid időközben kénytelen volt tökéletesiteni magát azokban az udvari illemszabályokban, amelyeket eddig annyira elhanyagolt.

— Ettől aztán igazán nem voltam elragadtatva — szokta mondogatni nekem. — Eladdig rövid ruhácskákat viseltem, a fiukkal futkároztam, s aztán egyszerre nagy dáma lett belőlem.

Hiányos nevelése arra kényszeritette, hogy a méltóságteljes ünnepélyesség és ridegség álarcát vegye magára és éppen ez volt az, ami a császári családban és annak környezetében csodálatot váltott ki iránta. O maga vallotta nekem be később, hogy ez volt az egyetlen császári tulajdonság, ami benne található volt. Az általános vélemény az volt, hogy az a dicsőség, amely egészen váratlanul lett osztályrészévé, végtelen örömmel tölti el, amellett azonban, elismerték intellektuális képességeit is. S valóban, hamarosan felismerte és méltányolta helyzetének nehézségeit. Beismerte önmaga előtt, hogy ez a fény és ragyogás nagy örömet szerez neki, ez az öröm azonban sohasem volt oly nagy, hogy tulszárnyalja az állandóan benne élő aggodalmakat.

Esküvőjének napja édes anyám legboldogabb napja maradt. A magyar koronázás ünnepsége bár ragyogóbb volt, mégis az esküvő napja jelentette számára az igazi boldogságot. Ez egyike volt ama kevés eseményeknek élete folyamán, amelyről ő maga sem tagadta, hogy nagy hiuság vett erőt rajta. Minél nagyobb csodálkozást keltett megjelenésével, annál nagyobb örömet érzett. Uszálya, amelyet udvarhölgyek vittek, oly nehéz volt, hogy alig birt lépni, de még az sem zavarta örömét. Oltözködése órákhosszat tartott, de nem vesztette el türelmét, s minden uj öltözködési darab az elragadtatás kitörését váltotta ki belőle. S ha környezete szépségét dicsérte, még büszkébbnek érezte magát. Valóban, hinni kell, hogy akkor varázslatos szépségü lehetett. Megkértem egyizben, mondja el, milyen volt a menyasszonyi ruhája. Elmondta.

— Menyasszonyi ruhám nehéz fehér brokát volt, arany és ezüst himzéssel. Ugyanilyen volt az uszály is. Az uszályt gyémántkapcsokkal erősitették a vállamra. Fejdiszem mirtus és narancsvirágkoszoru volt, és egy gyémánt diadém, amit a császár anyjától kaptam, aki ezt szintén a menyegzőjén viselte.

De szépségét nemcsak a ruhája tette. Kétségtelenül gyönyörü asszony volt. Vonásai szabályosak, szemében pedig sajátságos, határozatlan fény ült, amely bizonyos távolságban sötétkéknek látszott, néha azonban sárgás, sőt sokszor aranyos szinben tündöklött. Gesztenyeszinü haja ifjukorában aranyosbarna volt, amely az évek folyamán sötét szinbe ment át. Magasnövésü, elbájoló termete volt. Leányos karcsusága mellett azonban, ugylátszik, hajlama volt a hizásra. A Wittelsbachoknak két fajtája volt: a kövérek és a tulsoyányak. Anyám betegesen aggódott, nehogy az első csoporthoz tartozzék. Tagadhatatlan, hogy okvetlenül elhizik, ha nem trenirozott volna naponta. Semmiesetre sem volt csupa csontbőr-termet, mint a bátyja. Károly Theodor, vagy a leánya, Valéria. Igen sokat sétált, ami használt egészségének. Amikor sulya a hatvan kilót meghaladta, napokon át narancsnál egyebet nem evett. Ez önkéntes böjtölés ideje alatt csak portói bort ivott, ha nagyon gyengének érezte magát, vagy ha szédült. Ezenkivül pedig gyürün és korláton igen sok tornagyakorlatot végzett.

Anyám nagyon szerette a természetes kedvességet, a tulzott kedvességet azonban megvetette. Gyönyörü haja sohasem hódolt a divat szeszélyeinek és mindig egyszerüen volt toronyba rakva. Hiusága, mondhatni, abban a kivánságban merült ki, hogy egyéni maradjon ,senki más ne legyen, csak ő maga, s ebben nagy sikereket is ért el.

Térjünk azonban vissza az esküvő napjára.

Már emlitettem, hogy Zsófia főhercegnő szivesebben látta fia feleségeként az egészen ifju Erzsébetet, mint Helénet. Nemsokára azonban ugy találta, hogy Erzsébet még gyermek s éppen fiatalsága miatt, amely kezdetben tetszett neki, később azonban a főhercegnő szemében hátrányt jelentett, gyülölni kezdte. Később aztán anyám is — az én jelenlétemben — elismerte, hogy fiatalsága hajthatatlanabbá és meggondolatlanabbá tette, mintha — mondjuk — husz éves korában ment volna férjhez.

Zsófia főhercegnő aztán mindenáron el akarta idegeniteni fia szivét Erzsébettől. Ez a törekvése a legélesebben nyilvánult meg az első két gyermek — a rövidéletü Zsófia és Gizella — születése után. Abban az időben igy szólt a fiához:

— Ha nem akarod, hogy feleséged vegye át az uralmat, meg kell tenned mindent, hogy a dolgok folyásába ne avatkozhassék bele.

S Ferenc József ezt a tanácsot oly jól megfogadta, hogy ezután már gyorsan bekövetkezett az elidegenedés. Meg kell mondanom itt azonban, hogy édesanyám igen keveset beszélt előttem a császárról. Akkor még nem értettem, hogy miért, ma azonban már ismerem az okát. Tagadhatatlan, hogy anyám semmiképen sem játszotta szerepét jól az udvarnál. Az a merevség, amelyért kezdetben annyi dicséretet kapott, nem volt póz, s ezt a magatartást minden különösebb megerőltetés nélkül később is megtartotta. A valóság az, hogy a szürke, vén udvar számára Erzsébet tulságosan természetes volt.

***

Amint köztudomásu, édesanyám az esküvő után szorgalmasan vetette magát a tanulásra. Nyelveket tanult, s azokban nagy előhaladást tett. De a történelem és a költészet is nagyon érdekelte. Sajátos szokása volt, hogy különösen a költők közül mindig ugyanazokat olvasta s uj könyvek nem igen érdekelték. Kedvenc költői Shakespeare és Heine voltak. Ezeket őszintén tisztelte. Shakespeare müvei közül főként Hamletet és a Lear királyt szerette.

Azok közül a tanárok közül, akik különböző időkben, főként a görög nyelvre tanitották, volt két görög, akik könyvet irtak róla, s akik e könyvben kitünő bizonyitványt állitottak ki képességeiről. Kötelességemnek tartom azonban, hogy az egyiknek, Christomanos doktornak a könyvében irt egyik célzását a legerélyesebben visszautasitsam. E könyv tartalmából arra lehet következtetni, hogy bizonyos érzelmeket táplált a császárné iránt és hogy a császárné ezeket az érzelmeket viszonozta is. Mi sem áll távolabb az igazságtól.

Christomanos doktor kétségtelenül intelligens és érdekes ember volt, s talán éppen ezért szivesen volt a császárné az ő társaságában. De ami a mélyebb érzéseket illeti, — talán nem is vagyok olyan kegyetlen, ha kérdem, hogyan képzelheti ez az ember végtelen hiuságában azt, hogy édesanyám, aki szenvedélyes tisztelője volt a fizikai szépségnek, ilyen érzelmeket táplálhatott volna ő iránta, aki majdnem pupos volt?

Édesanyám nagyon szerette a zenét, s sokat zongorázott. Nagy csodálója volt Wagnernak, s egy alkalommal 20 ezer forinttal segitette a müvészt. Emlékszem, egyizben Bayreuthba utazott azzal a kimondott céllal, hogy meghallgassa Parsifalt, pedig Bayreuth akkor még nem volt a zenekedvelők zarándokhelye, mint mostanság.

Szabadgondolkodó volt, s amint kétségtelenül megállapitották, antiklerikális. Hiszen megvádolták őt forradalmisággal, sőt azzal is, hogy az anarchistákkal rokonszenvezik, tényleg azonban csak »modern« volt. A forradalmisága is csak teoretikus. Ha lázadozott is az udvarnál uralkodó megszoritások ellen, alig hiszem, hogy végső esetben tett volna ellene valamit. Türelmetlen természete sem engedte volna, hogy ilyen reformot keresztülhajszoljon. S mondani sem kell, annyira ismert tény, hogy tulságosan romantikus természetü volt. Ebben nagyon hasonlitottak hozzá testvérei közül Trani grófnő és az alenconi hercegnő, de az egész családban ő volt az, akinek képességei nagyon is távol álltak a gyakorlatiasságtól.

Egészen igazságtalan és valótlan az a vád, amelyet egyes emberek (köztük olyanok, akik ezt jobban tudhatnák, mint én,) koholtak ellene s azt mondották, hogy a neki kijáró hódolatot készpénznek véve, engedte, hogy ezzel a fejét elcsavarják, s nem egyszer emiatt meggondolatlanságra is ragadtatta magát. Edesanyám nagyon zárkózott természetü volt, s csak kevés ember, lett légyen az akár férfi, akár nő, iránt érzett hajlandóságot. Az egyik nem iránt nem érzett nagyobb előszeretetet, mint a másik iránt. Talán felkelthette olykor-olykor egy-egy férfi az érdeklődését, de akkor sem a férfi, hanem az emberi jellem ébresztette fel benne ezt az érdeklődést. Lehetséges, hogy ezek közül egyesek ezt az érdeklődést félremagyarázták, mint például a fent már emlitett esetben. Erről azonban ő igazán nem tehetett.

Szertelen magatartása, amellyel élete utolsó éveiben vádolják meg, szintén költött valami, amelynek okát egyesek értelmetlenségében kell keresni. Nyugtalansága az évek során erősbbödött, de meg vagyok róla győződve arról, hogy szenvedéseinek egyik oka az én jövőmnek bizonytalansága volt. Anyai szive érezte azt a balszerencsét, amely halála után lett osztályrészem. De bármennyire is gyötörte az aggodalom, botorság, azt állitani, hogy idősebb korában eszét vesztette volna. Igaz az is, hogy a mayerlingi tragédia után senki sem látta mosolyogni.

Hiszem, hogy sikerült édesanyámról megközelitőleg igaz képet adnom,; s ez a kép sokkal több igazságot szolgáltat neki, mint az a sok mese, amelyet róla illetékesek és illetéktelenek összeirkáltak. Tudom, hogy azt a sajátos bájt, amelyet egész lénye sugárzott, nem voltam képes kellőképen visszaadni. Tollam gyenge volt erre a feladatra, s még se próbáltam. Jogom volt ahhoz, hogy vele, ha csak időközökben is, bizalmasan társalogjak, amit másnak semmiesetre sem engedett volna meg, s ezért sok dolgot nem mondhatok el róla. Akinek a szive csordultig tele van, annak szája nem nyilik már panaszra. Hiszen azt, amit a legerősebben érzünk, a legtöbbször ki sem tudjuk fejezni.

(Folytatjuk.)

Délwalesben ujból félbeszakadtak a bányászok tárgyalásai

LONDON. A délwalesi szénkörzetben a tanácskozások a tulajdonosok és a munkások között ujból félbeszakadtak.

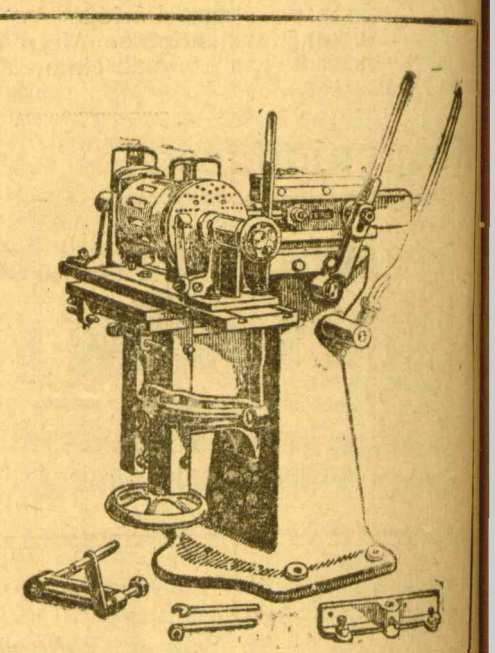

A legjobb famegmunkáló gépek
Kamaryt & Meder-nél
Brassó, Weisz Mihály-utca 15.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Meggyilkolták a katalán összeesküvés árulóját

Meg akarta zsarolni Mussolinit, s ezért meg kellett halnia

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A Quotidien milánói tudósitója tegnapi számában részleteket közöl a katalán összeesküvés árulójának meggyilkolásáról. Az árulót Mateuchinak hivják, fasiszta volt, akinek Párisban sikerült elférkőzni a fasisztaellenes körök bizalmába, s több titkukat kileste. Amikor viselkedése gyanussá vált, megszökött Párisból.

Olaszországba ment, s ott felajánlotta, hogy mindazt, amit Párisban látott elárulja, ezért azonban tulnagy árat kért, sőt addig ment, hogy

Mussolinit a fasiszta rendőrség franciaországi működésének leleplezésével fenyegette meg.

Nehány nap mulva Ravennában egy éjszaka revolverlövéssel és egész sor tőrdöféssel meggyilkolták.

—

Hogyan csinált történelmet az elhalt Constantinescu földmivelésügyi miniszter?

A csiki magánjavak ügyét a népszövetség elé viszik, ha még ez évben nem adja vissza őket a kormány

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Fokozódó izgatottság vesz erőt a csiki székelységen a Magánjavak ügyében folyamatban levő tárgyalások folytonos elhuzódása miatt. Ennek a tömeghangulatnak a hatása alatt határozta el a javak igazgatótanácsa, hogy tagjait megbeszélésre hivja össze, amelyen végleg dönt a további tennivalót illetőleg. Az igazgatótanács össze is gyült 22-én. Mivel az a hir járta, hogy a döntés, több mint bizonyos, az lesz, hogy a tulajdonosok a Népszövetség elé viszik ügyüket, a megbeszélés után kérdéssel fordultunk dr. Gaál Endréhez, a Magánjavak igazgatójához, aki az eddigi akciókat is irányitotta és intézte.

Az igazgató a következő felvilágositást adta a Brassói Lapok munkatársának:

— Köztudomásu az egész országban az a tény, hogy a bukaresti Comitetul Agrar a mi 62.000 hold vagyonunkat, s összes intézményeinket 1923. február havában, teljesen hamis, a tényekkel ellenkező indokolással, jogkörét is tullépve, egyszerüen elkobozta, s az állami közvagyonnal azt átvétette. Az agrárreform leple alatt végzett ezen eljárás tarthatatlanságára mi sem vet világosabb fényt, mint az,

hogy az agrártörvénnyel a román állam nemcsak birtokot, hanem pénzt, egy egész takarékpénztárt adósokkal együtt, iskolákat, kaszárnyát, Vigadót, fürdői villát, butort, kocsit, lovat, autót, s Isten tudja mi minden, az agrártörvénnyel semmi összefüggésben nem álló javakat kapott.

Érthető, hogy ez az eljárás a csiki székelységben mélyen megrendítette az állami intézményekben, s a birásködő hatóságokban való hitet, s érthető, hogy a közvélemény tőlünk, a vagyon volt vezetőitől a legkeményebb akció megindítását kérte és joggal követelte vagyona, s intézményei visszaszerzése érdekében.

— Mi ennek a feladatnak meg is felelünk. Nem ismétlődhetnek meg a letartóztatások, s az egyéb zaklatások, melyek minket a vagyon visszaszerzése iránti lépéseinkben korlátozhatnának. Mi tudjuk, hogy mi a mi igazságunk; mit szabad és kell tennünk, s ezek a lépések meg lesznek téve.

— A csiki székely vagyon visszaszerzése érdekében három és fél év óta folyik az akció. Ez az akció két irányu volt. A mi egyik célunk az volt, hogy a minket ért sérelem lényegét a román közvéleménnyel megismertessük. Hogy köztudattá tegyük azt a jogtalanságot, amelyet velünk szemben a Comitetul Agrar, mondjuk, téves határozatával elkövetett. Célunknak ezt a részét teljesen elértük.

Nincs Romániának számottevő politikusa, aki tisztában ne volna

azzal, hogy a csiki székelységet az agrártörvény végrehajtása során sulyos sérelem érte.

A baj ma még csak ott van, hogy ezek az urak két csoportba oszthatók, egyik amelyik beismeri ezt, s hajlandó a kérdésnek valamely elfogadható formában való korigálására, a másik, amely nyilvánosan ezt beismerni nem hajladó, s fél a kérdésnek megoldásához nyulni, nyilván a közvélemény terrorisztikus magatartása miatt. Hála Istennek, ma már nagyon sokan, sulyos értékü politikusok vannak, akik az ügy lényegének megismeréséből folyó konzekvenciákat már levonták, s

nyiltan hirdetik és vallják, hogy a csiki székelyek ügye igazságos revizióra szorul.

Ezek az urak tagadhatatlanul nagyobb számban a Néppártban vannak, de állitom a leghatározottabban, hogy ma a liberális párt is feladatai egyikének tekinti e kérdés megoldását, s lenne csak egy kis választási bonyodalom hamarjában, amikor megint a magyarság szavazatainak százezreire volna szükség itt az erdélyi részeken, ennek a kijelentésemnek gyakorlati eredményeit igen hamar megmutathatnám.

A második célunk az volt, hogy amennyiben valóban sikerül nekünk a minket ért sérelmet, s annak reperálási kötelességét köztudattá tennünk, ezt gyakorlatilag értékesithessük, megfelelő idő és alkalom kihasználásával az ügy revizióját keresztülvitessük.

Ez a célunk a liberális kormánynál akkor nem sikerült. Alecu Constantinescu miniszter elég befolyásos politikus volt ahhoz, hogy összes akciónkat meghiusitsa, s a saját maga csinálta határozatot megvédelmezze. Az ember ragaszkodik ahhoz is, amit hibásnak ismert meg, ha maga csinálta, különben hova jutna a nagy emberek csalhatatlansága. De ki tudja, nem oknélküli sovinizmusból cselekedett-e Constantinescu miniszter a mi esetünkben, hisz akkor, amikor már sok oldalról előterjesztett intervenciójára választ kellett adnia, egy elfeledett pillanatában azt mondotta: itt nem a csíkiak igazáról van szó, hanem arról, hogy történelmet csinálunk. Ezt a szót én nagyon jól megjegyeztem, azóta akár milyen nehézség merül fel a magánjavak vagyonának visszaszerzése ügyében, magunkra is aplikálom a Constantinescu szavait: vigyázz, történelmet csinálunk mi is, a csiki székelyek történelmét. Igy aztán megértettük egymást Constantinescu miniszterrel, ő az ő történelmét, s mi a mi történelmünket csináljuk. De sem ő, sem mi ennél a történelemcsinálásnál az igazságot el nem dobhatjuk, s én hiszem, hogyha egyebütt nem is, de az internacionális fórum előtt a Constantinescu miniszter, s a mi igazságunk, végrehajtó hatalom nélküli egyenlőjogu felek lesznek, s ott mi leszünk az erősebbek.

Az Orsz. Magyar Pártnak a kormánnyal való együttmüködése folytán tagadhatatlanul a csiki magánjavak kérdése is a tárgyalások központjában van, hisz a sokat emlegetett csucsai, s választási paktumok a mi ügyünket is megoldják. Csakhogy a kormány az utóbbi időben olyan rideg magatartást tanusitott a paktumban foglalt igéretek megvalósitásával, s igy a csiki Magánjavak ügyével szemben is, hogy bennünk megérlelődött az a gondolat, miszerint a kormány vagy nem tudja, vagy nem akarja igéreteit megtartani. S igy mi — anélkül, hogy elvi vitát folytatnánk az erő, vagy az akarat hiánya miatt —

kénytelenek leszünk levonni a konzekvenciákat,

s kérésünket az elé a még rendelkezésünkre álló egyedüli fórum elé vinni, a hol a kisebbségeket érhető sérelmek orvoslását, mint a béke fennmaradhatásának egyik igen fontos előfeltételét, nagy kultur nemzetek önként vállalták magukra. Ehhez az intervencióhoz teljesen elő vagyunk készülve, s a mely percben nyilvánvalóvá válik az, hogy ez a kormány sem segit rajtunk a kötött szerződések ellenére sem, nem marad más hátra, mint

panaszunknak a Népek Szövetségénél való beadása.

Az Orsz. Magyar Párt tudtunk szerint ugy döntött, hogy megvárja ez év végét a kormány igéreteinek beváltására. Mi ugy érezzük, hogy már a központi magyar párt iránti ragaszkodásunk miatt is, ezt a terminust bevárni szintén kötelességünk. Három és fél évi várakozás után egy hónapig még tehát türelemmel leszünk.

Nyilatkozott-e hát Lupu dr.?

A Viitorulék szenzációja

BUKAREST. (A Brassói aLpok tudósitójától.) A Viitorul cimü liberális lap tegnapi száma azt a szenzációs hirt közölte, hogy Maniu Gyula az egyesült nemzeti és parasztpárt vezére és Lupu dr. a parasztpárt egyik vezetőférfia végérvényesen összevesztek. A Viitorul ennek előrebocsátása után közli Lupu dr.-nak egy nagyon éleshangu nyilatkozatát, amelyben Lupu arra enged sejtetni, hogy hamarosan kilép a fuzionált pártból.

A ma délután megjelent Lupta aztán ujabb szenzációval szolgál, s ez is közli Lupu dr.-nak egy nyilatkozatát, amelyben a pártvezér kijelenti, hogy három napig távol volt a fővárostól, ezt az időt vidéken töltötte, tehát módjában sem volt ujságiró előtt nyilatkozni. Kijelenti ezek után azt is, hogy a Viitorulban közölt nyilatkozat apokrif.

Ez a vita mindenesetre jellemző a bukaresti lapok szavahihetőségére.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk utján is feladhatók.
*A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.*

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékü valuta.

Szombat, november 27. Kath.: Virgil püspök hitvalló. — Prot.: Virgil. — Görög: P. Jakab. — Izr.: 5687. Kislev 21. — A nap: 7.28—16.37. — Hold: utolsó negyed 2·41 órakor. — Időjárás: További mérsékelt hősülyedéssel tulnyomóan borus, ködös, esőre hajló idő.

Leszavazták a finn kormányt

HELSINSKI. A finn kormányt a kamara tegnapi ülésén leszavazták. A kormány beadta lemondását.

—o—

— **Mária királynő elutazott Amerikából.** Newyorkból táviratozzák, hogy Mária román királynő, Ileana hercegnő és Miklós herceg tegnap elutaztak Amerikából.

— **Ülést tartott Marosvásárhely város tanácsa.** Marosvásárhelyről jelentik: A város tanácsa tegnap délután Bernády György dr. polgármester elnöklete alatt ülést tartott. — Most először jelentek meg a gyülésen a vármegye részéről delegált tagok. is. Bernády György megnyitójában üdvözölte a szubprefektust, továbbá a tanács uj tagjait, támogatásukat kérte a város érdekében folyó munkákra. Azután bevette tőlük az esküt. Kisebb előterjesztések után a tanács tudomásul vette, hogy a város tulajdonába tartozó lakásokat a bérlőknek a városi tisztviselők javára felmondták, továbbá az 1927. évi költségvetésbe a tisztviselőlakások céljaira ötvenezer lejt vettek fel. Azután letárgyalták a városi ingatlan ügyét. Majd szőnyegre került a Cuvantul ismert vádja Bernády György polgármester ellen. Ez ügyben a dr. Russu elnöklete alatti bizottság képviseletében Cosma tanácsos bejelentette, hogy a vizsgálat a Cuvantul vádjait teljesen alaptalanoknak minősitette. A nagytanács a jelentést azzal vette tudomásul, hogy az iratokat legfelsőbb felülvizsgálat céljából a belügyminiszterhez terjeszti fel. E pont letárgyalása után, mely különben heves vitákat okozott, a tanácstagok egy része az ülésteremből eltávozott. Bernády elnök megállapitván a határozatképtelenséget, az ülés folytatását elnapolta.

— **Fegyelmi vizsgálat a marosvásárhelyi tantóképezdei igazgató ellen.** Marosvásárhelyről jelentik: Cretiu tantóképezdei igazgató ellen az internátus vagyona körül tapasztalt hütlen kezelés ügyében fegyelmi vizsgálat indult meg. A vizsgálatot két inspektor végzi dr. Baciu Aurel képviselő jelenlétében.

— **Ellopta az árvák pénzét az árvaszéki elnök.** Zilahi tudósitónk jelenti: Nagyarányu sikkasztás nyomára jöttek rá a szilágymegyei árvaszéki hivatalnál. A bevezetett vizsgálat kideritette, hogy az árvaszék kasszájában mintegy félmillió lej hiány van s kiderült az is, hogy a sikkasztást maga a volt elnök, dr. Muresan Demeter követte el. Ennek alapján dr. Muresant, aki jelenleg a portarel főnöke, letartóztatták s ekkor kiderült, hogy dr. Muresan lelkiismeretét még más sikkasztás is terneli, ugyanis a portarel-hivatalnál szintén 75—80.000 lej hiány van. A sikkasztó hivatalnokot átadták az ügyészségnek, a vizsgálat pedig folyik ellene.

Gazdáknak nélkülözhetetlen tanácsadó 1927. évre a Brassói Lapok Magyar Gazda Naptára. Ára 35 lej. Postán 5 lej porto és ajánlási dij. Kapható mindenütt. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztálya utján.

— **Halálos verekedés Szentgericén.** Marosvásárhelyről jelentik: Szentgerice községben Toos Dénes 20 éves gazdalegényt a korcsmában áldomásozó kutmunkások vasvillákkal és karókkal ugy összeverték, hogy néhány órai szenvedés után meghalt. Nagy Dénes, Nagy Daniel és Nagy Lajos tetteseket letartóztatták s bekisérték a marosvásárhelyi ügyészségi fogházba.

Kozarek lesz megint a hóhér Magyarországon

Az apa „hivatala" visszaszáll a fiura

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Léderer Gusztáv kivégzése után szárnyrakelt az a hir, hogy Gold Hermann, az állami itéletvégrehajtó magas korára való tekintettel nyugalomba vonul. A beavatottak szerint Gold ki is jelentette, hogy Léderer volt az utolsó »müködése«. Gold nyugdijaztatása esetén

az állás legkomolyabb jelöltje Kozarek Antal, az egykori hóhér másodszülött fia.

Kozarek Ferencnek, Bali Mihály elődjének családja most is a magyar főváros szolgálatában áll. Kint laknak a Gyáli-ut végén, a magyar főváros állategészségügyi telepén és ott vannak alkalmazásban. Kozarek özvegye, aki már hetven éves, havi 350 ezer korona nyugdijból él. Ami ezen felül szükséges, azt a fiuk adják a háztartáshoz. Kozarek négy fiut és egy leányt hagyott hátra. A leány férjhez ment, a fiuk is mind megnősültek. A négy fiu közül három az állategészségügyi telep alkalmazottja, a negyedik önálló hentesmester. Antal, aki most apja egykori állására pályázik, negyven éves.

Néhány évvel ezelőtt egy óriás kigyóval beutazta egész Európát. Kardhordó Árpád, a világhirü magyar utazó egy Indiából hozott óriáskigyót ajándékozott a Kozarek családnak és Antal ezt a kigyót mutogatta minden nagyobb európai városban.

Legnagyobb attrakció volt az állat etetése. A kigyó ugyanis egy egész borjut nyelt el szőröstül-bőröstül.

Berlinben azonban a fenevad elpusztult és Kozarek Antal azóta ismét az állategészségügyi telepen van. Hozzátartozói is bizonyosra veszik, hogy az apa egykori hivatala visszaszáll a családra.

— **Morres Hermann képkiállitása.** November 28-án. vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg Morres Hermann brassói festőművész ujabb képeinek kiállitása a Vigadó kéktermében. A széles körökben ismert és méltányolt művész ezuttal több mint negyven festményt állit ki, köztük nagyobb kompozíciókat és tájképeket is. A kiállitás, melyet bizonyára a magyar közönség is felkeres érdeklődésével, december 12-ig marad nyitva.

— **Lukács Pál válik.** Budapestről táviratozzák: Az Esti Kurir jelentése szerint Lukács Pál, az ismert szinművész, aki egy évvel ezelőtt a legnagyobb titokban egybekelt Thea Worth moziszinésznővel, most válik. A válás oka az, hogy az asszonyt Bécsben egy film főszerepének eljátszására szerződtették s hat hónapig távol kellene lennie férjétől. A férj ebbe nem egyezett bele s most válnak.

— **Meghalt a nagyváradi Iparszövetség vezérigazgatója.** Nagyváradi tudósitónk jelenti: Dr. Kelen Béla az Iparszövetség vezérigazgatója ma reggel hirtelen meghalt. Kelen májinfekciót kapott, s Pólya dr. budapesti egyetemi tanár azonban, akit lehivtak, már nem segithetett rajta, s a beteget meg sem operálta.

— **Nemzetközi betörőt fogtak Nagyváradon.** Nagyváradi tudósitónk jelenti: Az itteni rendőrség ma letartóztatta Csáki József nemzetközi betörőt éppen akkor, amikor a magyar határra akart átszökni. Csákit átadták az ügyészségnek, hol kihallgatása megkezdődött.

Egyetlen magyar család karácsonyfája alól sem hiányozhatik a szép könyv. Gondoskodjék idejében karácsonyi ajándékkönyvekről és kérje azonnal ifjusági és képeskönyvekre vonatkozó árjegyzékünket dijtalanul. Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **Tragikus halál a vasuti fülkében.** Lugosi tudósitónk jelenti: Tragikus véget ért tegnap Campián Ágoston erdőigazgató, a lugosi kincstári erdőkerület közszeretetben álló igazgatója. Campian, aki szangvinikus, vérmes, temperamentumos ember, az erdőkerület jelenlegi székhelyéről, Aradról a fővárosba utazott, ahol a földmivelésügyi miniszteriumban hivatalos ügyeket intézett el. A miniszteriumban folytatott tárgyalásai közben valami rendkivül felizgatta a vérmes, javakorabeli férfiut s Bukarestből visszafelé vezető utján a vasuti fülkében szivszélhüdést kapott és rögtön meghalt. Tragikus halála az egész Bánátban óriási részvétet váltott ki a társadalomból, amelynek ritka népszerüségü és osztatlan szeretetnek örvendő tagja volt.

A világsajtó humora

Bamberger elmegy a kávéházba, ahol az ujságokban mindenki az aznap történt rettenetes vasuti katasztrófát olvassa.

— Nahát barátaim — mondja Bamberger — azt hiszem, hogy ebből a szerencsétlenségből én egyedül menekültem meg épkézláb.

Mindenki felnéz Bambergerre, mint valami hősre és Grün röglön meg is kérdezi:

— Hát mesélj barátom, hogy történt a dolog?

— A dolog ott kezdődik, hogy lekéstem a vo-

Nagykereskedők, kiskereskedők

a közeli karácsony alkalmából a legalkalmasabb reklám egy szép

fali block naptár

vagy

irodai előjegyzési naptár

amelyeket legalább 50 példány megrendelése esetén saját cégnyomással szállitunk.

Kis fali block naptár, szép háttal
Eladási ár . . . . . 15— lej.
Irodai előjegyzési naptár
Eladási ár . . . . . 30— lej
Viszonteladóknak **magas rabattot** adunk fenti árakból.

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA
Brassó, Bulev. Regele Ferdinand 6.

— **Egy ötéves kisfiu agyonlőtt egy hároméves kisleányt.** Kolozsvári tudósitónk jelenti: A Kolozsvárhoz néhány kilométerre fekvő Finiu községben megdöbbentő szerencsétlenség történt Vlaic Nicolae ötéves gyermek egyedül maradt a házban három éves Irinie nugával. A gyermek valahonnan töltött revolvert hozott haza, mellyel játszadozni kezdett. A revolver eközben elsült s a golyó a kisleány tüdején hatolt át. A kisleányt beszállitották a klinikára, de felgyógyulására kevés a remény. A nyomozás megindult annak kideritésére, hogy milyen uton jutott a kisfiu a töltött revolverhez.

— **Vasárnap iktatják be a dési református egyház uj papját.** A dési református egyház papválasztása alkalmával a dési ref. papi székbe Kovács László korondi lelkészt választották. Az uj lelkész ünnepélyes beiktatása november 28-án lesz a dési református templomban.

— **Egy tekintélyes bánáti iparos titokzatos öngyilkossága.** Oraviczabányai tudósitónk jelenti: Tekintélyes tagja volt az oravicza-bányai polgári társadalomnak Enzmann Viktor jómódu asztalos-mester, aki különösen állandó jókedélyéről volt ismeretes. Enzmannon az utóbbi hetekben kedvtelenség, majd buskomorság jelei kezdtek mutatkozni, legutóbb pedig üldözési mániája támadt. Néhány nappal ezelőtt Enzmann váratlanul eltünt hazulról, anélkül, hogy családjával távozása okát, célját és helyét közölte volna. Tegnap azután Cosovita községben öngyilkosságot követett el. Halála okáról semmiféle felvilágositó irást nem hagyott hátra. Temetése a polgári társadalom nagy részvételével ment végbe Oraviczabányán.

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK"-at, Románia legelterjedtebb magyar napilapját.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

A francia hivatalos szakértők a Louvre Mona Lisáját tartják az eredetinek

A szépmüvészeti miniszter hivatalos nyilatkozata

PARIS. (A Brassói Lapok tudósitójától.) Nagy feltünést keltett az Oeuvre vasárnapi cikke mely arról szól, hogy

Lionardo da Vinci Mona Lisája nem eredeti, hanem rendkivül ügyes másolat,

az eredeti festmény egy hires párisi régiségkereskedőnek, Jonasnak, birtokában van, aki azt annyira félti, hogy vasszekrényben őrzi pincéjében. Ez az állitólagos leleplezés érthető megdöbbenést okozott a szakkörök között, mert a Louvre Mona Lisáját eredetünek tartották és nem adnak hitelt az Oeuvre leleplezésének, hogy mikor 1911-ben a Mona Lisát a Louvreből ellopták, azért tüntették el, hogy egy másolattal cseréljék ki és a két Mévvel később megkerült festmény már csak egyike az eredeti Mona Lisa 33 utánzatának.

A szépmüvészeti miniszter meghivására a párisi muzeumok igazgatói és a legnevesebb francia szakértők vasárnap délután tanácskozásra jöttek össze, hogy biztosan megállapitsák a Mona Lisa eredeti voltát, Minden egyes szakértő ugy nyilatkozott, hogy a Louvreban levő Lionardo da Vinci, amely titokzatos körülmények között tünt el és 1913-ban éppen olyan titokzatosan került meg,

egy és ugyanaz a festmény, ha tehát a párisi Jonas birtokában egy Mona Lisa van, az csak másolat lehet.

A tanácskozásról a szépmüvészeti miniszter hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben megcáfolja az Oeuvre szenzációs beállitásu leleplezését, egyben jelzi, hogy a szakértők meg fogják vizsgálni a kérdéses Mona Lisát, amely Jonas régiségkereskedő pincéjében van.

— **Magyarországon öngyilkos lett egy Erdélyből odaszármazott főállatorvos.** Budapestről táviratozzák: Csia Károly, nyugalmazott főállatorvos, aki Erdélyből ment Budapestre, tegnap morfiummal megmérgezte magát. A főállatorvos már május havában eltünt a lakásáról, de a vidéki rokonainál megtalálták s már ekkor komolyan foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Családi békétlenségek miatti elkeseredésében vált meg az élettől, de hozzátartozói azt is mondják, hogy Csián az utóbbi időben az elmebaj tünetei is mutatkoztak.

— *Tündérujjak az egyetlen magyarnyelvü kézimunka-divatlap. Megjelenik havonta, nagyitott mintákat tartalmazó mellékkel. Példányonkénti ár 70 lej, portó és ajánlási dij 8 lej. Előfizetési dij 1/4 évre (3 számra) 190, 1/2 évre (6 számra) 380 lej, portó és ajánlási dijakkal együtt. Előfizetési áron szállitjuk a már eddig megjelent számokat is. Brassói Lapok Könyvosztálya.*

— **Holttest a vágányok mellett.** A rendőrprefektura hivatalos jelentése közli, hogy tegnap este féltizenegy órakor a Brassó-Bertalan—fogarasi vasutvonal mentén a bertalani állomáson tul egy holttestet találtak, a melyet a vonat kerekei teljesen szétroncsoltak. A holttest személyazonosságát nem sikerült eddig megállapitani, a vizsgálat folyik.

— **A róm. kath. nőegylet** jótékonysági szakosztálya köszönettel nyugtázza a következő adományokat: Essigmann Károly urnak a beküldött ruhaszöveteket, bluzszöveteket, harisnyákat, gyapjusipkákat, csecsemőkabátkákat, különböző varrókellékeket; C. A. urnőnek 100 lej, Király Lajos urnak a kabátszövetet és bélést, az eponget és bluzzefirt; B. A. urnőnek egy gyapjuszvettert és sapkát Mivel decemberben a feldolgozás megkezdődik, tisztelettel kérjük jótevőinket, sziveskedjenek adományaikat mielőbb hozzánk juttatni. A vezetőség.

— **Soffőrök a rendőrség előtt.** A brassói rendőrség tegnapi nap folyamán három soffőrt büntetett meg érzékenyen. Az egyik Sarbu Constantin, a bukaresti Colin-cég soffőrje, akit 5000 lej pénzbüntetésre itéltek azért, mert igazolvány nélkül járt a város uccáin. Az autó tulajdonosát, Colin A. bukaresti lakóst pedig ugyanezért 15000 lej büntetésre itéltek. — Latzai László sepsiszentgyörgyi soffőrt háromezer lejre büntették meg, mert az autón, mellyel Brassó uccáin közlekedett, nem volt rendszám. A harmadik megbüntetett soffőr Paul G. Carol nedeleai (Prahova-megye) soffőr volt, akit 2000 lej büntetéssel azért róttak meg, mert az uccán meg nem engedett gyorsasággal hajtotta gépkocsiját.

December 1-én

Brassóban a REDOUTE nagytermében a világhirü

Rosé Quartett

konzertet ad.

Jegyek: Klingsor hangversenyirodában. Telefon 549.

— **Gazdag,** praktikus tartalmu és diszes kiállitásu könyvnaptárak a Brassói Lapok 1927. évre szóló naptárai: Nagy Regélő Naptár 45.— Magyar Gazda Naptár 35.— Szent Családi Naptár 30.—, Kis Családi Naptár 25.— lej. Saját érdekében kérje mindenütt csak a Brassói Lapok naptárait, vagy rendelje meg postán könyvosztályunktól.

— **Emberpusztitó földcsuszamlás.** Nizzából jelentik: Roquebillereben óriási felhőszakadás után olyan földcsuszamlás támadt, hogy husz házat betemetett. Amint hirlik, a katasztrófának husznál több emberáldozata van.

— **Ujból tüz pusztitott két székely község ben.** Sepsiszentgyörgyi tudósitónk jelenti: A veszedelmes vereskakas immár nem is tudni hányadszor száll a székely falvak becsületes dolgozó népének háza tájára. Az utóbbi napon ujabb két nagyobb tüzesetről kell hogy számot adjunk. Morzsa Lázár sepsibükszádi gazdálkodónál tegnap este nyolc órakor kigyulladt a gazdasági épülete. A tüz oly gyorsan terjedt, hogy lokalizálásáról szó sem lehetett. Igy Morzsának huszonhárom szekér takarmánya és gabonája égett oda. Morzsának a kára meghaladja a százötvenezer lejt. A bükszádi csendőrőrsöt bizta meg az ügyészség a nyomozással. Ugyancsak tüz pusztitott Szoba Károly zabolai gazdálkodó csürében is, ahol a lángok az épületen kivül több mint ötvenezer lejt érő gabonát hamvasztottak el. Ezt a tüzesetet a zabolai csend őrség vizsgálja.

Az 1927. évre szóló naptárak viszonteladásával foglalkozók figyelmét felhivjuk arra, hogy a Brassói Lapok kiadásában megjelent nagyszerü tartalmu és gyönyörü kiállitásu négyféle könyvnaptár szétküldése már megtörtént. Minthogy a minden várakozást felülmuló érdeklődés miatt a készletek kifogyófélben vannak, felhivjuk mindazokat, a kik ezen naptárak terjesztésével foglalkozni óhajtanak, hogy megrendeléseiket azonnal juttassák el hozzánk. Librarius könyvkereskedelmi vállalat, Brassó, Ferdinánd király körut 6 sz.

— **Tüz Alsótömösön.** Tegnap, szerdán este 9 órakor tüzet jelzett a tanácsházi tüzjelző harang. A tüz Alsótömösön volt, a 75 számu vasuti őrház közelében, az Ordögvölgye mellett. A vizsgálat megállapitotta, hogy a tüzet a vasuti őrház mellett délben elhaladó 3306 számu tehervonat mozdonyából kipattanó szikra okozta, amely délután lappangott s teljes erővel este tört ki, a vasuti sinek mindkét oldalán rohamosan terjedve, de csak száraz galyat és harasztot emésztett fel, komoly anyagi kár okozása nélkül. A tüzet este féltizenegyre a kivonult tüzoltóság és egy predeáli vadászezred lokalizálta.

— **Betörés.** Az elmult éjszaka betörtek Gülcs Márta óbrassói lakós lakására s onnan mintegy 12 ezer lej értékü berendezési tárgyat vittek el. Vend Joan és Szente István detektiveknek rövid nyomozás után sikerült a betörőt Acfan Joan segesvári illetőségü csavargó személyében lefogni. A lopott tárgyak legnagyobb részét megtalálták nála. Átadták az ügyészségnek.

(*) **Apollo Mozgó.** Csütörtökön, pénteken és szombaton «Nju» Ossyp Dümov hires regénye után készült film. A főszerepben Emil Jannings, Conrad Veidt, Lill Dagover. Jön: Az erdészleány és Faust.

— **December tizenegyedike halasztották a ref. nőegylet nagy divat-revü estélyét.** Közöltük lapunk tegnapi számában, hogy a ref. nőegylet nagyarányu divat-revü előadást készit elő e hó 27-re tervezett őszi teaestélye keretében. Miután azonban a tervezett revü nagyarányu méreteivel oly széleskörü előkészületeket igényel, melyeknek teljesitése elé a rendezőségen s a kiállitó cégeken kivül eső technikai akadályok merültek fel, a nőegylet az estély megtartását december 11-ére halasztotta el. Igy alkalom nyilik arra, hogy a revüt megfelelő keretek között lehessen megtartani s most a kiállitó cégek is megteszenek mindent, hogy ami modern, szép, izléses dolog pompa, hangulat és szingazdagság csak van, az mind szinpadra kerüljön. A kiadott jegyek december 11-ére érvényesek. Ujakat lehet előjegyezni a ref. irodában (Ötvös u. 3. templomudvar.)

— **Halálosvégü kocsitolatás.** Sepsiszentgyörgyi tudósitónk jelenti: A Kovászna melletti Kommandó fatelepen halálosvégü szerencsétlenség történt. Butyka Albert tizenhat éves famunkás az iparvasutnál foglalatoskodott. Butyka megcsuszott és két kocsi ütközője közé került. A vonat megindult a tolatás alatt és Butykát össze-vissza zuzta. Beszállitották a sepsiszentgyörgyi közkórházba, ahol rövid szenvedés után meghalt. A vizsgálat megindult arra nézve, hogy e halálos kimenetelü katasztrófáért terheli-e valakinek lelkiismeretét bün vagy mulasztás.

— **Pestisbetegség az egyik romániai hajón.** Bukarestből táviratozza tudósitónk hogy a Dacia nevü román gőzös, amelynek hétfőn kellett volna Konstancába érkeznie, nyolcvanórai késéssel tegnap érkezett meg. A késés oka az, hogy közvetlenül a gőzösnek Japánból való elindulása után az egyik utas pestisben megbetegedett s meg is halt. Ezért a hajót vesztegzár alá helyezték. Bukarestben a hir óriási riadalmat keltett, mert a hajón történt megbetegedés az ázsiai pestisnek egyik fajtája volt.

(*) **Dr. med. Nagy László,** Lópiac 8 szám alatt rendel bel-, bejáró-sebészi és vérbetegeknek.

Vasárnap

Harry Piel játszik

az APOLLO-ban.

2862

Olcsó selyemhét!

	LEI
Selyem-marocain	360
Selyem-georgette	480
Pongé – tiszta selyem 50 szinben	480
Ripsz-selyem ruháknak	650
Crépe de Chiné	580
Crépe de Chiné tiszta selyem	820

legujabb szinekben

Vigyázat!

Megérkeztek a legszebb és legdivatosabb **báli ujdonságok.**

Nagy választék

arany- és ezüstcipkék és bortnikban.

Ascher Testvérek

Brassó, Kapu-utca 5.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Fanny és a cselédkérdés

Jerome K. Jerome vigjátékának kitünő alapötlete van. Lord Bantock családjában három generáció óta a szolgaszemélyzet főkomornyiktól inasig egy család tagjaiból áll. Ez a személyzetdinasztia, főleg a senior Martin Bennett főkomornyik, természetszerüleg enyhe zsarnokságot a minden tradiciót tiszteli nemesi familiában, melyet jelenleg a kastélyban a hosszab idő óta távollevő fiatal Lord d'Vernon két öreg nagynénje képvisel. A fiatal Lord Vernon, a család feje Fannyt egy színésznőt vett el, kinek nem árulta el rangját, festőnek adta ki magát mála és most hazaviszi bájos fiatal feleségét, ki csak most tudja meg, hogy Bantock-Castle urnője lett. A kastélyba megérkezve Fanny a főkomornyikban a nagybácsijára ismer, a többi szolgaszemélyzetben rokonaira, kiktől mint egész fiatal leány megszökött. A főkomornyik, mint a tradiciók és nemesi gazdája presztizsének rendületlen őrzője azt tüzi ki magának most célul, hogy Fanny hugát méltó Lady Bantockká nevelje. Ez a törekvés, melyben a többi családtag, gazdasszony, komorna, szobalány szent kötelességérzéstől áthatva segiteni igyekszik a nagyszerü Martin Bennettet, természetesen Fanny ellenszegülésébe ütközik, eBnnett heroikusan vállalt feladatának Bennett heroikusan vállalt feladatának Fanny régi szinházi ügynökének és szinésztársnőinek (Bennett szemeiben shockingot shockingra halmozó) látogatása a kastélyban. Pompásan mulatságos jelenetek sorában játszódik le ez a harc: a biztos komikai hatás döntő eleme itt a Bennették és Fanny kettős maguktartása: mikor egyedül vannak az urnő-rokonnal csupa szigor, feddés, presszió Bennették részéről és a jólelkü és bizonyos családi érzést, respektus-formát a nagybácsi iránt megőrzött Fanny részéről valami szinte rezignált »jó fius« csaknem engedékenység; mások jelenlétében pedig az urnői és személyzeti viszony erős kidomborítása. Egy, a szituációból megmérhető s Fanny és családja közötti nyilt összeütközés után, Bennették már készülnek arra, hogy elhagyják a házat, mikor Fanny mindent elmond a férjének és a komornyik nagybácsi hozzájárulásától teszi függővé azt, hogy továbbra is a lord felesége maradhasson. Martin Bennett meghatottan beleegyezik egy ellenállhatatlanul komikus jelenetben, melyben kijelenti, hogy ezuttal először és utoljára fogja gazdáit rokonilag tegezni, ami meg is történik, hogy aztán rögtön ujra a szent szertartássosság vegye át az uralmat. A tartalomvázlat is mutatja, hogy a szó nem akarta a szatirát a végsőkig kiélezni, teljesen kiengesztelő ugrásszerü, nem egészen logikus véget ad a darabnak. A megmosolygott, kigunyolt angol snobisztikus életfelfogás diadalmaskodik. Ez is szatira. Az igazi humor melegségétől átsugárzott mesteri dialogussal ékes, technikailag kitünően megcsinált vigjátékot nagyon jól játszották. Poór Lili Fannyja elragadóan szeretetreméltó volt, Forgács Sándor a főkomornyikban kiválóan sikerült, a vigjátéki karikatura határait finom, müvészi ösztönnel betartó alakí át adott Laczkó Aranka és Miklóssy Margit a két nagynéni szerepében pompásak voltak. A kitünő Mihályffy László egy kisebb szerepben teljes reliefet tudott adni az ábrázolt alaknak. Kemény László, Hoykó Ferenc, továbbá kis szerepekben Czopán Flóra, Kertészné és Székelyhidy derekasan járultak hozzá az előadás sikeréhez. **H. I.**

Magyar szinház müsora:

Csütörtök: Komédiásnő, francia vigjáték. (Poór Lili, Janovics Jenő, Mihályffy László, Marsi Gizi, Székelyhidy Adrienne Kemény László, Mester Tibor.)

SPORT

A brassói labdarugó kerületben fenekestől felfordultak a viszonyok

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósitójától.) A brassói kerület, amelynek müködése mindig a rend és fegyelem mintaképe volt, gyökeres változáson ment át, sajnos, nem előnyös irányban. Nem tudni, mi az oka, a feletles forumok elnézése-e, illetve azok gyengesége, vagy az alsóbbnak terrorja és a jogrend lábbal tiprása.

Brassó kerületének ma nincsen labdarugó szakosztálya. A központi bizottság a központi labdarugó szakosztály javaslata alapján feloszlatta a brassói kerületi labdarugó alosztályt, az alosztály elnökének informácioi alapján azzal az indokolással, hogy a szakosztály között és elnöke között felmerült differenciák ezt az eljárást szükségessé tették. Ennek az erveléenek jogtalanságára még visszatérünk. Tehát Brassóban volna labdarugószakosztályi elnök bizottság nélkül. De mi történt tovább. Az egyesületek az általuk megválasztott elnök ellen bizalmatlanságukat irásban hivatalosan bejelentették. Ezerint tehát érdemben elnök sincs, ami azonban nem volt akadálya annak, hogy ez az elnök, aki iránt a közbizalmatlanság megnyilvánult, a kerületet az egyesületek legvitálisabb érdekeiben is, a pályakérdésben ne képviselje. Közben nő az anarchia. A játékoscsábitás napirenden van, a letiltott játékost szerpeltetik, és a szabály irott malaszt marad. Ezen gyökeresen változtatni kell, ha nem akarják egyesek kénye-kedve szerint Brassó szépen fejlődő sportját egy csapásra lezülleszteni. Nem szabad elfelejteni, hogy a sport nem egyének ambiciójának vagy dicsőségének, hanem az ország polgárai fizikai fejlődésének szolgálatában áll.

A központ feloszlatta a labdarugó szakosztályt fent emlitett indokolással. Hogy lehet ez? Mindenki csak olyan testületet oszlathat fel, amelyet ő alakitott meg. A labdarugószakosztályt tehát ez alapon csakis a kerületi bizottság oszlathatta volna fel. Ha ezt a formális hibát el is néznők, nem lehet elnézni, hogy a brassói kerületnek azokról a machinációkról, amelyek a jelzett feloszlató rendeletet eredményezték, nem is volt tudomása. A kerület utolsó gyülésén ez meg is állapittatott. Pedig a szabályzat szerint egyetlen egy beadvány sem mehet az alsóbb fórumoktól felsőbbhöz a közbeeső forum (ebben az esetben a kerület) megkerülésével. A feloszlató rendelet az elnök és bizottság közötti differenciákat hozza fel indokul. Azonban miben áll a differencia ebben az esetben? Abban, hogy az elnök, kinek hivatása az volna, hogy a bizottság határozatait végrehajtsa, más véleményen van, mint a bizottság többi három tagja, kik egyöntetü határozatot hoznak. Nem természetes-e, hogy az elnök vonja le a konzekvenciákat, nem pedig a bizottság oszlattassék fel.

Mindezeket csak a helyzet illusztrálására hozzuk fel, miután a tény az, hogy a kerület legfontosabb szerve nem müködik és már hetek óta minden ugy megy, amint azt a hatalom birtokosai jónak látják.

—o—

(x) **Olybra—BMTE, Ivria.** Vasárnap az Olybra ellenfele a BMTE, Ivria kombináltja lesz. A mérkőzés minden figyelmet megérdemel. Az MTE képességei jó és lelkes játéka köztudomásu, esetleges hiányai az Ivria nehány elsőrangu erőt képviselő játékosával kiegészitve erős ellenfelet állit az Olybra elé. A félháromkor kezdődő főmérkőzést megelőzőleg az Olympia és Brasovia csapatai játszanak.

(x) **Vigóban lesz a magyar—spanyol válogatott verseny.** Budapestről táviratozzák: A magyar—spanyol válogatott verseny decemberben nem Bilbaóban, hanem Vigóban lesz.

Vasárnap
Harry Piel játszik
az APOLLO-ban.

1927 A 1927
BRASSÓI LAPOK
gazdag tartalmu, diszes kiállitásu
KÖNYVNAPTÁRAI
Nagy Regélő Naptár 45.— lej
Magyar Gazda Naptár 35.— „
Szent Családi Naptár 30.— „
Kis Családi Naptár 25.— „
Postán portó és ajánlási dij 5.— lej.
Viszonteladóknak utánvéttel magas rabattal szállitjuk.

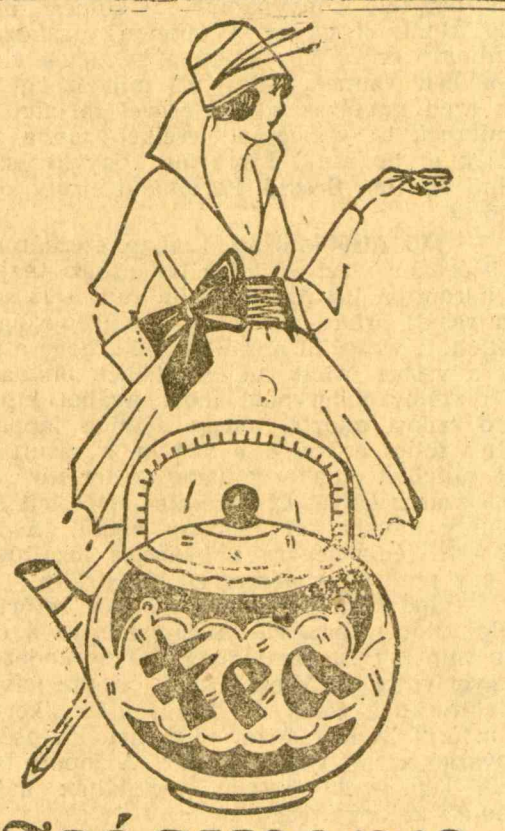

Óvakodjunk az utánzatoktól!
Csak teáskanna védjeggyel valódi!
Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben. Nagyban raktárról szállit az erdélyrészi lerakat
Czitrom Aladár
Brassó, Str. Orfanilor 21.
Postai megrendeléseket is azonnal pontosan elintézek.
Viszonteladók kérjenek azonnal árajánlatot

TEÁSKANNA VÉDJEGYŰ TEA

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

KÖZGAZDASÁG

Csak egységes szervezetben védheti meg érdekeit a kisipar

Kerületenkint szervezik meg az erdélyi és bánsági kisiparosságot — Február második vasárnapján lesz Brassóban a székely kisipari kongresszus

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Több esetben volt alkalmunk kidomboritani a kisipar jelentőségét, melyet a gazdasági életben betölt s lapunknak is egyik sarkalatos programmpontja a kisiparos mozgalmak támogatása, állandóan felszinen tartása. Leszögeztük azt az álláspontunkat is, hogy a mai kiélesült gazdasági versenyben, a gépek, gyárak és nagytőke korában a kisipar csak erős tömörülésben és szervezett egységben veheti fel a versenyt s fejtheti ki magas hivatásu tevékenységét. Csak egyesült szervezetként jöhet számba az ország döntő gazdasági tényezői között.

Ezért mindig örömmel üdvözöltünk minden kisiparos tömörülési törekvést, s nagysikerü eredménynek tartottuk az Ipartestületek Országos Szövetségének megalakulását s müködését.

E szövetség tevékenységének utjában azonban többféle akadály merült fel. Mindenekelőtt az Aradon székelő központ nem centrális fekvésü hely s ezért onnan az irányitó munka részletes kidolgozása és keresztülvitele a távolabb fekvő vidékekre sokszor technikai nehézségekbe is ütközik. Maga az aradi központ nem rendelkezik azokkal az anyagi eszközökkel sem, melyekkel a kisiparosságot teljesen megszervezni s egységes célra láncbafüzni lehetne. A központ üléseire utazó kiküldöttek utiköltsége is sok áldozatba kerül.

Ezek a körülmények érlelték meg az aradi központban a decentralizáció gondolatát s igy határozták el, hogy a központ mellett területenként is megszervezik az iparosságot, mert a szervezkedési munkálatok kisebb körben nagyobb intenzivitással folyhatnak. Igy állapitotta meg a végrehajtó bizottság, hogy a decentralizáció során Aradon, Nagyváradon, Temesváron, Szatmáron, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Brassóban állit fel kerületi központokat.

A brassói kerület megalkotásával kapcsolatban — mint jelentettük — az Erdélyi Iparban az a hiradás jelent meg, hogy a négy megyére kiterjedő brassói körzeti szervezkedő ülés Brassóban november 28-án lesz. Mint illetékes helyről velünk közlik, ez a sajnálatos tévedésből került bele a lapba.

Az aradi központi végrehajtóbizottságnak eredetileg csakugyan az volt a terve, hogy a brassói nagygyülést e hó 28-án fogja levezetni. A végrehajtó bizottság ezzel a dátummal akart demonstrálni a kisiparosság jogos érdekei s jelentősége mellett abból az alkalomból, hogy ugyanezen a napon lesz Bukarestben a kormány által tervezett kisiparos országos kongresszus is, amelyen először jut szóhoz a kisiparosság s amelyen olyan fontos és nagyjelentőségü törvényeket beszélnek meg, mint amilyen az uj ipartörvény s a munkaügyi törvény. Jelentős lett volna, ha Brassóban is ugyanazon a napon akarnak volna megtartani, a nagygyülést azért is, mert ugyanazon a napon tartanak Aradon is kisiparos nagy kongresszust, melynek jelentőséget ad az a körülmény, hogy a magyar és sváb kisiparosság fog össze ezen a kongresszuson közös érdekeiért s a bánsági ipartestületek is teljes erővel csatlakoztak az Aradon napirendre kerülő mozgalomhoz.

A brassói nagygyülésnek a megtartása a jelzett napon azonban technikai akadályokba ütközött. A ruházati iparral foglalkozó kisiparosok ugyanis a mostani szezon idején annyira le vannak kötve, hogy a kongresszus előkészitő munkálatainak keresztülvitelére nem vállalkozhattak.

Az Ipartestületek Szövetségének titkára, Vámedy Gábor, az Erdélyi Ipar főszerkesztője a központ megbizásából Brassóban járt s itt a tárgyalások fonalát felvette Szabó Béni ipartestületi elnökkel s az iparosság más vezetőivel s arra a megállapodásra jutottak, hogy miután január a nagy hideg miatt az utazásra s a kongresszus megtartására nem alkalmas, a nagygyülést február második vasárnapján fogják Brassóban megtartani.

A nagygyülésnek székely iparos-kongresszus jellege lesz, amennyiben Brassó és Fogaras vármegyék kisipari érdekeltségein kivül Csik és Háromszék iparosai fognak résztvenni s jelen lesznek azon az erdélyi nevesebb kisiparosok s azok vezetői is.

Főbb körvonalaiban a kongresszus menete a következő lesz: Napirendre tüzik a kisiparosság sérelmeit, az adózás ügyét, melyre nézve az Iparosszövetség programmja az adómentes létminimum felemelése, az adókulcs méltányos és igazságos megállapitása segédek száma s az üzlet helye szerint; fontos programmpont lesz a pénzügyi probléma megvitatása, a kisipari hitel megszervezése és más speciális ipari kérdések.

A brassói kongresszusnak célja az, hogy az ipari szövetség munkájába belekapcsolja a négy megye iparosságát is. A kerületek megszervezése a szövetség alapszabályszerü programmja s a brassói kerület megalkotásával a szövetség azt akarja elérni, hogy Szabó Béninek, mint a szövetség társelnökének irányitása mellett e négy megyének az ipari érdekeit Brassóban, mint központban, decentralizálják.

A brassói kongresszus elé nagy várakozással és bizó reménykedéssel tekint négy vármegye s egész Erdély több figyelemre és jobb sorsra érdemes derék kisiparossága.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, november 25

A világpiacon: Kevés változás.

A belföldi piacon: A helyzet teljesen változatlan. Délben: egy svájci frank 35 lej, egy dollár 181 lej, egy olasz lira 7.62 lej, egy német márka 43.10 lej, egy angol font 881 lej, egy francia frank 6.39 lej, egy csehkorona 5.38 lej, egy osztrák shilling 25.60 lej, egy lejért 390 magyar korona. Tizezer magyar korona 25.52.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.10, száz holland forint 207.35, egy dollár 5.18 és háromnyolcad ((—egynegyed), egy angol font 25.15 és fél (†egynegyed), száz francia frank 18.20 (†30), száz olasz lira 21.70, száz cseh korona 15.365, száz dinár 9.15, száz leva 3.75, száz lej 2.85 és fél (†fél), tizezer magyar korona 0.72 és ötnyolcad, tizezer osztrák korona 0.73 és egynyolcad.

Budapesti értéktőzsde. Szerdán barátságos irányzat. Zárlati árfolyamok ezresekben: Magyar Hitel 328, Osztrák Hitel 134, Salgó 571, Rima 159, Délivasut 206, Államvasut 390, Kohó 235, Atlantika 25, Ganz-Danubius 1990, Kőszén 4410, Papiripar 51, Nasici 1590, Szlavónia 43, Földhitelbank 221, Viktória malom 49, Kereskedelmi Hitelbank 16, Pesti Magyar Kereskedelmi 1230, Beocsini 1600, Urikányi 1425, Láng 120, Liptók 35, Schlick 88, Brassói 514, Zabolai 24.5, Cukoripar 1995, Temesi szesz 350, Hungária műtrágya 144, Olasz-Bank 25, Angol-Magyar 42.75, Leszámitoló 84.5, Magyar-Cseh 14, Nova 370, Kronberger 1, Csáky 11.5, Izző 1135, Magnezit 1590, Viktória butor 1, Ofa 970, Malomsoky 5.5, Pesti Hazai 2400.

(—) **A bankoknak meg kell fizetniök a zálogokra eső bélyegilletéket.** Bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszter rendeletet adott ki valamennyi banknak, melyben közli, hogy miután a bankok gyakran adnak kölcsönt értékekre, anélkül, hogy megfizetnék a bélyegtörvényben megállapitott 100 lejenkénti 30 banis bélyegilletéket, nézzék át enemü üzleteiket s fizessék le a fenti bélyegilletéket. A miniszter e rendeletben kilátásba helyezi, hogyha a bankok e felhivásnak eleget tesznek, a törvényben előirt büntetést elengedi, mig ha a pénzügyi közegek jönnek rá a bélyegilleték megfizetésének elmulasztására, szigoru büntetést fognak megszabni.

(—) **Kétmilliárd lejen felül van Románia kiviteli feleslege.** A pénzügyminiszterium statisztikai kimutatása szerint junius elsejétől október 31-ig Románia külkereskedelmi mérlege a következő: Behozatal 28 milliárd 851 millió lej értékü áru, kivitel 31 milliárd 230 millió lej érték, s igy Románia külkereskedelme az év első tiz hónapjában 2 milliárd 379 millió lejjel aktivumot mutat.

FUIMUS

Regény

Irta: JUSTH ZSIGMOND 12

A kis falu fehér házai között végig robogott a kocsi; most elhaladt egy kő Szent-János mellett, aztán befordult egy kis ház platánoktól, akácoktól beárnyalt udvarára.

A ház előtt már Czobor Ádám várja, kezet nyujt neki. Mily megnyugtató volt a kézszoritása, mily jótékony szürke szemeinek kifejezése. Czobor Ádám vagy ötven éves ember lehetett, azonban sokkal fiatalabbnak látszott. Magas, izmos ember volt, piros arcbőrrel, amelyet alig szakitott meg itt-ott egy ránc. Hosszu, szürkülő fekete bajusza, röviore nyirt szakálla fiatalos kinézést kölcsönöztek neki. Pedig komoly, sokak által komornak rágalmazott ember volt. És talán épp magábazárkózottsága őrizte meg őt ilyen tisztán. Távol az emberektől, csak a tudományoknak, s leánya, Erzsébet nevelésének élt s igy amennyire mélységes mély lett a szive, olyan tiszta is maradt. Az élet nem szennyezhette be, mert hisz alig élt.

Egyéniségre csak ugy, mint gondolkodásra különbözött a többi Czoboroktól. Édes anyja, sz. Bélváry Erzsébet vére volt, ki régi magyar alföldi nemes családból származott. Tőle örökölte elszántságát, mély szivét, lelki egyensulyát; a felvidékiekhez csak a filozófolásra való hajlandósága huzott.

Leánya, Erzsébet, ki e percben lépett ki a házból — reá ütött. Magas, karcsu fiatal leány volt. összenőtt szemöldökkel, fekete, simára fésült hajjal, hajlott sasorral, piciny piros szájjal. Volt valami, hogy ugy mondjam, hősies a megjelenésében, ami csudálatosan ütött el piciny ajkának finom mosolyától, szürke szemeinek gyermekded kifejezésétől.

Édes anyja korán elhalt; érzett rajta a férfinevelés. Atyja gyakran Rozgonyi Cicellének nevezte, oly lovagias, oly szüzies, oly nősies leányát.

Pár perc multán már a kis, alacsony ebédlőben ültek mind. Erzsébet az asztalfőnél, jobbján Gábor, balján Ádám. Az estebédet — more patrio — hétkor költötték el.

— Itt vagy hát öreg fiám közöttünk! Látod, szeretettel vártunk mindig. Meglássuk, Gábor bátyám, végrendelete mit eredményez. Erdekelsz fiu!

— Ugyan hagyja el, bátyám. Elszorul a szivem, ha csak arra gondolok, hogy csak most kezdem az életet. Félek, meredek az utja. Hátha nem tudok aklimatizálódni.

— Megjön ez is; jobb, mintha itthon nőttél volna fel és csakis a földet ismernéd. Mit láttál eddig?

— Még csak otthon voltam.

— És Anna néni hogy van? — kérdezte Erzsébet.

— Csókoltat, szeretne látni.

— Felmegyünk ugy-e apus, még a nyár folyamán Dálnára?

— Fel-fel Cicellém, hisz ha te akarsz valamit, azt a jó Isten is ugy akarja.

— Bejárjuk az egész felvidéki rokonságot?

— Be hát... de nem rontom a kedvedet. Inkább hallgatok. És Lőrinc? Milyen? Ember lett belőle?

— Olyan, mint amilyen két év előtt volt, csak minden tulajdona finomult, kiszélesedett.

— Érdekes fiu. Minden erénye, hibája egy elmuló korra világit. Ő egymaga egész elpusztuló, régi magyar olygarchiánk quintessentiája, Egyike azoknak, kik csak uralkodni, parancsolni tudtak. Ő se tudja megtanulni, hogy századunk jelszava: «il faut savoir servir».

— Meg fogja tanulni, — mondá Erzsébet halkan, de biztos hangon.

— Na nézzék, Erzsi! politizálni is szoktunk. No nézzék a kis honleánykát!

— Nem, csak Lőrincről beszéltem.

— Tudom, hogy gyengéd volt mindig: annyi tulajdonotok ellentétes, hogy meg kell értenetek egymást — nevetett fel Ádám s megsimogatta Erzsébet képét, ki egy szemérnyi szemrehányással szemeiben, de azért nyiltan, egyenesen szembenézett atyjával.

— Ellentétek? És miben? — kérdé Gábor kiváncsian.

— Oh sokban. Erzsébet olyan parasztfajta, mint amilyen én magam vagyok. Egyenes, semmi árnyalat, finomultság nincs az egyéniségében. Amit mond, az ugy van és nincs másképp. Nem érzékeny, a félhomályban nem lát, aztán nyugodt. De olyan nyugodt, mint amilyen csak egy ilyen, a turáni nemes fajból származó nőszemély lehet.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

Személy szállitást

uj Fiat-autóval az ország bármely részében vállal MELKUHN BANDI, Schiel-garázs. Telefonszám 766

7809

KÉRJE RÉSZLETES KÖNYVJEGYZÉKEINKET DIJTALANULI

Gépészeti szakkönyvek

	Lei
Balogh-Sygall: Diesel gépek kezelése és karbantartása	110
Balogh-Sygall: Diesel gépek szerkezete	110
Kiss: Egyenáramu motor müködése	68
László: A feltaláló útja	34
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	144
Lencz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javitása	82
Mihályi: Az autó. Autóvezetők és szerelők kézikönyve	230
Göndör: Gyorsfutásu benzinmotorok	202
Jávor: Lóerőszámitás	68
Beretvás: Szivógázmotorok	110
Kink-Mihályi: Az autójavitás kézikönyve	82
Knapp: A kenőanyagok	110
Frank: A gőzgép	144
Mihályi: A motorkerékpár	135
Sávoly: A gőzmozdony leirása, müködése és kezelése	303
Naszályi: A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tankönyve	325

Az ár és 10 lej portóköltség előzetes beküldése ellenében azonnal ajánlva szállitja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

KÉRJE RÉSZLETES KÖNYVJEGYZÉKEINKET DIJTALANULI

Romániának orvosok és fogyasztóktól elismert legjobb ásványvize a

Matild borviz,

azért utasitsa mindenki vissza az ajánlott más gyenge borvizet !!!!!!!!!

Kutkezelőség: **Fleischer György Brassó.**

2103 II

A világ összes asszonyai legszivesebben NATALIA von ESCHSTRUTH gyönyörü regényeit olvassák!

Magyarul jelenleg kapható müvek:

Apa és fiu	110 lej
Lengyelvér	100 „
Boldogság csillaga	100 „
Hazárd	90 „
Diadal	90 „
Tékozló fiu	90 „
Kegyvesztetten	100 „
Gyerekasszony	90 „
Udvari levegő	90 „
Akik egymásra találtak	240 „

(Ifjusági kiadás diszkötésben)

Póstai megrendeléseket azonnal elintéz a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Kérje dijtalan árjegyzékeinket.

Ifjusági- és gyermek- képes- és meséskönyvekben nagy választék.

Legjobb, legszebb és legolcsóbb ujdonságok!

Bel- és külföldi ruhaszövetekben, versenyenkivüli árak

GH. SOCI

Brassó, Kapu-utca 27. 2859

A legnagyobb francia elbeszélő, a nagy francia forradalomnak leghatásosabb regényirója

IFJ. DUMAS

akinek érdekfeszitő, a korabeli francia szerelmi-, erkölcsi- és politikai életbe mélyen bevilágitó regényeit a világ minden nyelvén olvassák. — Magyarul egyöntetü kiadásban megjelentek az alábbi válogatott müvek:

A korinthusi leány (Nero császár regénye)	190
A varázsló	290
Madama Dubarry bukása	180
A Bastille lerombolása (A nagy francia forradalom első kirobbanása)	290
Charny grófné	325
Király a vérpadon	270
A vérnász	240
Margot királyné szerelmese	270
A monsoreaui hölgy	290
A király és bolondja	325
Páris mohikánjai	290
A végzet utjai	290
Salvator	240
A negyvenötök	210
A monsoreaui hölgy bosszuja	250
Roland, a kutya	210
A dráma vége	190

Kaphatók minden jobb könyvkereskedésben. Postai megrendeléseket ajánlva portómentesen elintéz a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Kérje dijtalan árjegyzékünket. — Ifjusági- és gyermek képes meséskönyvekben nagy választék. — Meg nem felelő könyveket postafordultával kivánságra becserélünk.

10077

Bächer ekefejek répavágók, szecskavágók vetőgépek

állandóan raktáron

Bartha Árpád

géposztálya :-: Sepsiszentgyörgy.

Minden konyhán ott kell legyen a

Biri néni szakácskönyve

(Ára 120.— Lej) valamint

A házicukrászat kézikönyve

(Ára 40.— Lej.)

Kapható mindenütt.

Kiadta a

Brassói Lapok könyvosztálya.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 lei. Vastagabb betüvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegü apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után *egy ingyen-megjelenést* adunk. **Hirdetési dijak előre fizetendők. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.**

Vétel — eladás

Vegyileg mosott fehér **gépfisztitó rongyot** szállit S. Sonderling & Co. mügyapiugyár, Sibiu. Telefon 408. 10037

80 HP. félstabil Compaund kondensatoros gőzgép 50, 55, 80 HP. szivógáz. 45, 60 HP. Dieselmotorokat kedvező fizetési feltételekkel szállit Friedrich Testvérek gépgyára, Temesvár. 2355

Eladó egy dupla rugós nagy gramafon 25 magyar lemezzel. Megtekinthető Derestyei-ut 18. 10088

Üzleti berendezés eladó olcsó áron.

1 drb. pult 2 drb. üveges stelázsi egymásra is helyezhető, 2 m. hosszu 100 cm. magas, 50 cm. mély, 1 drb. nyitott stelazsi nagyobb hókokkal, 4 m. hosszu 3 m. magas 70 cm. mély. Megtekinthető Brassó, Közép-u. 48 sz. 7381

Eladó két vagon malomkonkoly, vagononként 24.000, megörölve 27.000 lejért Hirschhorn, Uiara de Mureș 10097

Eladó 6 HP Bachmann-féle benzinmotor, fél éve használt, üzemben is megtekinthető. Krizba, 128. 10094

Állást nyerhet

Cipőfelsőrész készitéshez egy tüző nő felvételik. Balogh, Kapu-utca 24. 10100

Perfekt ondoláló nő és manikürnő felvételik Elite Salon Kapu-utca. 10066

Női fodrászt (vagy női) **keres** M. Pulver fodrász, Korona szálloda. 10079

Két ügyes molnárseged egy flakkos molnár, azonnali belepésre felvetetik Nagy & Zsarnoczky mümalom Nagyborosnyó. 10065

Nős, szerelő soffőrt azonnal felveszek. Bartha Árpád géposztálya, Sepsiszentgyörgy. 10093

Óvadék-képes, agilis ügynökök részletüzlethez azonnalra felvetetnek. Háromszék-, brassó- és csikmegyei urak ajánlatait „Egzisztencia" jeligére továbbitja a kiadóhivatal 10095

Állást keres

Fiatal füszeressegéd azonnali belépésre állást keres. Megkeresések „Szerény igény" jeligére kiadóban. 10054

Intelligens fiatalember pénztárnoki v. könyvelői állást keres. Több evi gyakorlattal. Faszakma előnyben. „Megbizható, érettségizett" jeligére a kiadóba. 10086

Fiatal, magyar, árva urileány elmenne idősebb urinő, esetleg egy-két gyermek mellé. Könnyebb házimunkákban segitene. Ajánlatokat „22" jeligére kiadóhivatalba kér. 10068

Óvadékképes nő, fizető pincérnői vagy szobaaszonyi állást keres vidékre is. Cim: 10098 sz. alatt a kiadóban.

Lakás

Kiadó egy szoba konyha, éleskamra, üzlethelyiségnek is alkalmas Derestyei ut 9 sz. 10090

Házasság

Házasságközvetités ügyben megbizással „Amor" házasságközvetitő irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés, discretio biztositva. Timişoara, I. Str. Primariei No. 16. 2403

Melyik visszavonultan élő uriegyén venné jegyébe elszegényedett uriasszony szellemi vagy fizikai képességeit, nyugodt otthon ellenében? Levelet „Hanna F. H." Oradea-Mare postrestante kér. 10096

Vegyes

500.000 lejt kölcsön adnék. Ajánlatokat „Jó kamat" jeligére a kiadóban. 10080

Bőrkabátok érkeztek **részletfizetésre.**

Ugyanott szövetek és téli-ruhák kaphatók.

Lévay

Brassó, Cérna-u. 7. 10101

2—4 középiskolát végzett fiu nyomdásztanulónak felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

Minden jobb füszer- és csemegeüzletben kapható:

Nyomatott a „Brassói Lapok" nyomdavállalatának körforgógépén Brassóban.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj